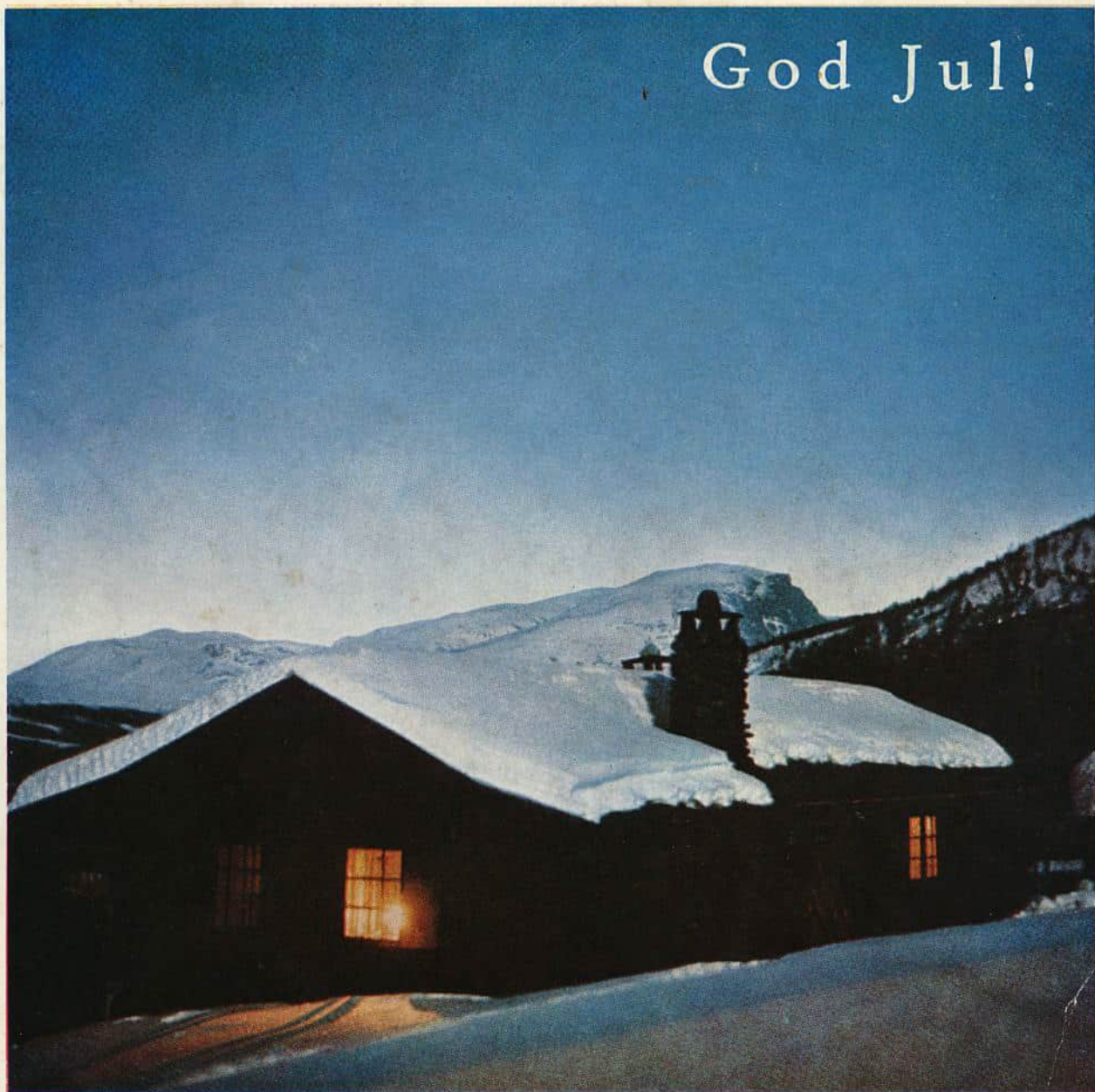

SIEMENS

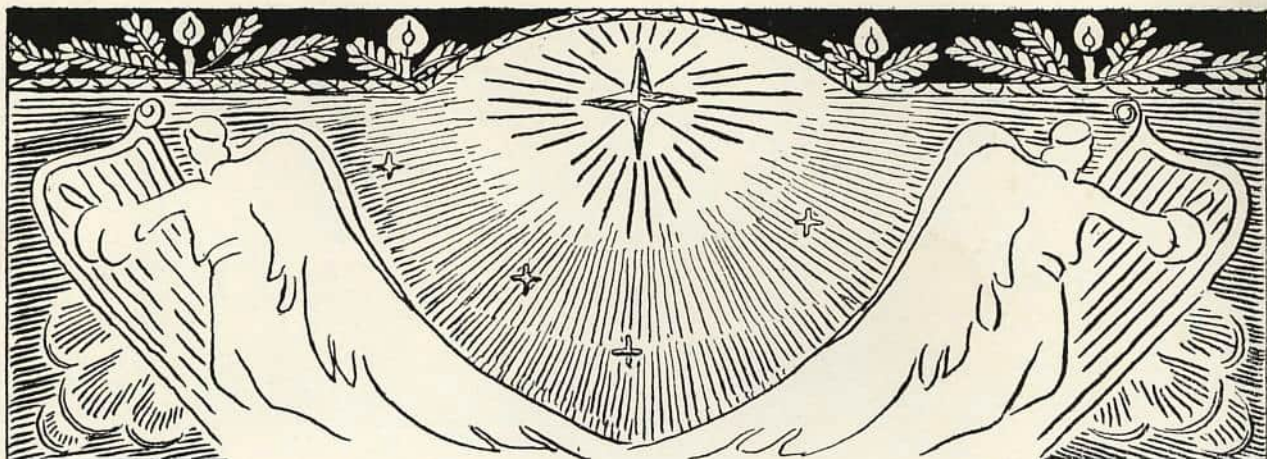
NORGE

God Jul!

Nr. 4

Des. 1968

Ledestjerne

Vi roper i denne natten:

Gi oss en vei å gå.

Gi oss ennå en stjerne

å feste øynene på.

Gi oss ennå et hjerte,
ikke av vest eller øst,
gi oss hjerte som favner
all verden – og grenseløst.

Gi oss ennå å gråte
over vårt mørke sted.
Gi oss igjen å høre:
Fred over jorden. Fred!

Gi oss ennå å bryte
opp som de vise menn.
Gi oss i natt en stjerne,
gi oss å følge den.

Einar Skjæraasen

Igjen skal vi om noen tid feire julen — igjen skal vi veksle år og tiden er inne til å se litt tilbake på det året som er gått.

Jeg skrev for et år siden at man i Europa hadde måttet konstatere en tilbakegang i den økonomiske virksomhet og at vi her i Norge nok på noen sikt måtte regne med at konjunkturuomslaget også ville gjøre seg gjeldende hos oss. Dette har dessverre slått til. En ikke ubetydelig del av det norske næringsliv har i dag beskjeftigelsesvanskeligheter. Vi må se i øynene at disse også gjelder vårt firma.

Våre regnskaper viser riktignok ved utgangen av forretningsåret en rekord-omsetning som representerer en økning sammenlignet med fjorårets av ca. 22 %, men ordreinngangen er ikke overensstemmende med våre forventninger. Vår fortjeneste svarer heller ikke fullt ut til det mål vi hadde satt oss, idet den er redusert ved den minskede beskjeftigelse i våre fabrikker og svikt i omsetningen ved noen av våre salgsavdelinger.

Jeg er redd for at denne utvikling med fortsatt avtagende investeringstakt i det norske næringsliv vil bli den samme også i året som kommer, og føre med seg at vi også i 1969 vil få beskjeftigelsesproblemer.

Som dere sikkert forstår, er det i tiden som kommer mer enn noensinne før nødvendig at vi med tilpasningsvilje og med innsats av energi og fantasi sammen kan møte vanskelighetene.

I januar i år ble byggarbeidene påbegynt på Linderud. Vårt mål er at anlegget skal stå klart for innflytning ved slutten av sommeren neste år, og da for alle avdelingens vedkommende. Det har gledet oss meget at våre planleggere og leverandører inntil nå med godt opplegg og dyktighet har klart å følge opp den strenge tidsplanen for anlegget. Alt synes derfor i dag å tyde på at vi i løpet av høsten neste år kan flytte sammen på Linderud med alle de fordeler det vil føre med seg, til et sted hvor forholdene skulle være lagt til rette for trivsel for hver enkelt og for fortsatt vekst for firmaet vårt.

I året som er gått har man i vårt moderfirma vært sterkt beskjeftiget med planene for en omfattende organisasjonsendring. Det er i første rekke tale om en rasjonalisering som også tar sikte på en tilpasning til det nye internasjonale konkurransebildet som preges av stadig nye firmasammenslutninger og -omgrupperinger. Den nye organisasjonsplan blir offentliggjort i år og skal realiseres i løpet av forretningsåret. Den vil høyst sannsynlig også få innflytelse på vår organisasjon her, uten at vi i dag har oversikt over hvordan den vil gjøre endringer nødvendige hos oss.

Som dere vet er i høst direktør Johan Bottheim, som nå for godt var flyttet til Oslo for her helt å kunne vie seg oppgaven som teknisk direktør, blitt kalt til nye oppgaver i Sverige, idet han i løpet av 1969 skal tiltre som verkställande direktør i Svenska Siemens. Vi mister på denne måten en av våre mest verdifulle medarbeidere. På den annen side skapes ved dette muligheter for et enda mer intimt og slagkraftig samarbeide mellom Siemens-organisasjonene i Skandinavia.

Nå, ved utgangen av det gamle år, skal man vel også kunne komme med ønsker for det nye året. Mitt ønske måtte da bli at den konjunkturbedring som allerede har gjort seg klart gjeldende i større deler av Europa, effektivt skal nå Skandinavia i 1969 og dermed gi øket sikkerhet for en fortsatt sunn vekst, også av vårt firma.

Og så takker jeg dere på vegne av firmaets ledelse for det året som snart tar slutt og ønsker dere og alle deres

EN RIKTIG GOD JUL!

Thorvald Selmer.

Referat fra Bedriftsutvalgets møte i Oslo 2. 9. 68

Til stede: *Thv. Selmer*, K. Astrup, J. Bottheim, J. Gabrielsen, F. N. Larsen, Per Kjølstad, Kaare Andersen, R. Bøhle, T. Jacobsen og I. D. Bjørntvedt.

Til behandling forelå:

1. Regnskapstall pr. 30.6.68.

Det er tegn som tyder på at man her i landet til en viss grad vil oppleve den samme resessjon som man har vært vitne til i Sverige i den senere tid.

Dette kan være en del av årsaken til den noe svake beskjeftigelsesgraden vi har hatt på enkelte felter hittil i dette forretningsåret. Særlig har dette gitt seg utslag i verkstedsdriften i Trondheim. Både elektrovarmefabrikken og sterkstrømsfabrikken har således vist vesentlig svakere resultater enn budsjettene skulle tilsi.

Ordreinngangen har for firmaet totalt sett ligget på det budsjetterte nivå — kr. 160 mill.

Omsetningen viste seg derimot å være noe mindre enn budsjettert — kr. 172 mill. mot budsjettert kr. 194 mill.

Denne differanse på 22 mill. kr. skyldes dog hovedsakelig forsinkete avregninger. Man regner med å nå den budsjetterte omsetning på 250 mill. kr. for hele forretningsåret.

Av større bestillinger kan bl. a. nevnes:

Ålesund Sykehus kr. 4,0 mill.

A/S Sydvaranger kr. 4,0 mill. (rammekontrakt).

Helgeland Kraftanlegg kr. 4,0 mill. i løpet av 3—4 år.

En-gros-sentrum på Grorud kr. 1,4 mill.

2. Verkstedsdriften.

De økonomiske aspekter vedrørende verkstedsdriften ble berørt under første avsnitt av saklisten.

Elektrisk boligoppvarming ser ut til å bli mer og mer aktuell på kontinentet. Dette har sin bakgrunn i den intensive konkurransesituasjon som er skapt i og med olje- og gassfunnene i Nordsjøen. Dette kan på noe lengre sikt skape muligheter for oss ut fra det forhold at elektrovarmefabrikken i Trondheim har status som «Stammhaus-Fabrik» og eneprodusent av elektriske varmeelementer innen Siemens-konsernet.

3. Forslagsvirksomheten.

Det ble bestemt at man skulle velge personlige varamenn for medlemmene i forslagskomitéen. Disse ble valgt av bedriftsutvalget, og forslagskomitéen har derved fått følgende sammensetning:

Bedriftens representant: T. Jemtland jr., varamann: H. Hay. Montørenes/arbeidernes representant: Kaare Andersen, varamann: P. Kjølstad. Funksjonærenes representant: W. Romen, varamann: R. O. Johansen.

4. Ekskursjon til Linderud.

Etter møtet foretok bedriftsutvalgets medlemmer en ekskursjon til Linderud.

Byggingen går etter planen og man regner med å være ferdig til innflytting i august 1969.

Administrasjonsbygningens råbygg var ferdig til og med 3. etasje.

Verkstedbygget: ferdigstøpt gulv i 1. etasje.

Utgravning av tomt for lagerbygg var påbegynt.

Utplanering til parkeringsplasser samt opparbeidelse av tilførselsvei var kommet godt i gang.

Bj.

— Helge ber meg hilse og takke for julegaven. Det var bare så altfor meget, syntes han.

Adm. direktør Thv. Selmer hedret i Trondheim

I september måned gikk et maleri av adm. direktør Thv. Selmer offisielt inn i vårt direktørgalleri i Trondheim ved en enkel høytidelighet i adm.-bygget hvor direksjonen, tillitsmenn, bedriftsutvalgets medlemmer og postkonferansens medlemmer var til stede.

Direktør Bottheim holdt en tale hvor han ga en del facts om direktør Selmer og hans virke i Trondheim.

Direktør Selmer kom til S/T i 1939 og ledet fra da av vår kraftverksavdeling. I 1947, bare 34 år gammel, ble han utnevnt til direktør og leder av Trondheimsavdelingen. I 1963 flyttet direktør Selmer til Oslo i forbindelse med at han ble utnevnt til vise-administrerende direktør. Fra 1965 har direktør Selmer som kjent vært firmaets administrerende direktør.

I de 16 år direktør Selmer ledet avdelingen i Trondheim fikk vi en 18-dobling av omsetningen, nemlig fra 2,5 til 45 mill. kr. Produksjonen ble 100-doblet eller til 6,5 mill. kr. mens verdien av vår anleggs- og entreprenørvirksomhet øket fra 0,5 til 32 mill. kr. Det kan videre nevnes at salgs- og servicevirksomheten øket fra 2 til 13 mill. kr. Det totale antall ansatte steg fra 112 til 486.

Direktør Bottheim kunne fortelle at denne utvikling er helt uvanlig i norsk industri. Firmaets struk-

tur endret seg fra et teknisk handelsfirma med en viss anleggsvirksomhet til en moderne industribedrift med sterkt teknisk miljø. Vi ble i stand til å løse de største og vanskeligste ingeniør- og anleggsoppgaver her i landet, og en betydelig egenproduksjon ble bygget opp. Vi fikk også de nye prektige bygg på Sluppen. Disse har gitt mulighet for vår industribedrift å fungere effektivt.

Denne epoke vil fremtre som en gullalder i S/T's historie og blir personifisert ved direktør Selmer som ledet utviklingen.

Direktør Selmer uttrykte sin glede over at han hadde fått følge avdelingene i disse år og takket alle medarbeidere for innsatsen både under sin tid i Trondheim og senere.

Fra før består direktørgalleriet av direktørene Høeg og Jemtland.

Arkitektpris for Sluppen-anlegget

Vår arkitekt for Sluppen-anlegget i Trondheim, professor Herman Krag, er tildelt Selskabet til Trondhjems Bys Vel's ærespris for god arkitektur i Trondheim. Æresprisen fikk professor Krag for vårt anlegg på Sluppen.

Tiltaket med æresprisen er et ledd i arbeidet med å skape et vakrere bybilde. Prisen består av en rye av kunstneren Ramon Isern, diplom og en plakett som kan settes opp i det belønnede bygg.

Sluppen-anlegget er gjennomgått av jury hvor Trondhjems Arkitektforening, Trondheim Kommune og Selskabet til Trondhjems Bys Vel har vært representert. Arkitektforeningens representant, arkitekt Helge Ryvarden, ga uttrykk for at ved siden av de rent estetiske verdier dreier det seg her om et anlegg med klar disponering og hvor de enkelte delers funksjon klart fremgår av den form de har fått. Det passer også svært godt inn i landskapet omkring.

I sin takketale fortalte professor Krag at det hadde vært en veldig stimulans under arbeidet at byggherren i dette tilfellet hadde stilt direkte krav om at anlegget skulle vise god arkitektur, noe som ikke er så helt vanlig idet de fleste legger størst vekt på nybyggets økonomi og funksjoner.

Det må til slutt nevnes at det ikke er hver dag denne ærespris blir utdelt. Selskapet delte nemlig ut priser to år under første verdenskrig.

Vi gratulerer professor Krag med prisen!

Livskunst, livsfilosofi og livsmoral

Det finnes ikke et høydepunkt i livet, men fem som hever seg over hverandre, svarende til de fem levealder: Barndom, ungdom, den yngre mannsalder, den modne mannsalder og «alderdommen», og hver av periodene varer i omtrent fjorten år. Det er innlysende at en lære om levealdrene ikke bare fører oss til en erkjennelse av livets høydepunkter, men også til en bekreftelse av de utviklingskriser som ligger imellom. Alle livets kriser er samtidig utviklings- og sjelekriser, og de kjenne-tegnes ved at livskraftene lammes, at de verdier som gjorde livet verd å leve, falmer, at den indre motstand blir mindre, en indre og ytre nedgang, og endelig av alle de forskjelligartede sykdommer som er ytre motstykke til det indre forfall. Alle verdier må blekne før nye kan dukke opp. Alt det den forgangne levealder satte høyt, må bli verdiløst, før verdiskalaen til det nye trinn i livet dukker opp. Alle oppgaver er løst, nye er ennå ikke kommet. De gamle krefter er uttømt. Den gamle sikkerhet er forsvunnet, en ny er ennå ikke funnet. Det er nødvendig at det er slik.

Det er den smertefulle mellomtilstand, da det opprinnelige kaos synes ennå en gang å ta overhånd. Vi må ned i bølgedalen, for bare dernede fra kan vi få det puff som kan bringe oss til toppen av bølgekammen igjen.

Det gjelder ikke å forsøke å lure seg unna skjebnekrisene eller lyve for seg selv, men å komme gjennom dem med freidig mot. Ingen fastekur renser så godt opp som en skjebnekrise som mennesket bevisst ser i øynene. Krisene skal gjennomkjempes, gjennomlides og gjennomarbeides i sjelen. Det er sjelenes biologiske oppgave. Blir den ikke ytet rettferdighet, må kroppen holde for: mennesket blir sykt. Men sykdommen griper i alminnelighet akkurat så dypt at sjelen blir tvunget til indre arbeid og omstilling.

Ganske visst finnes det utallige veier som kulturmennesket har funnet for å flykte fra livet når han frykter en utviklingskrise. Vi kan bare nevne: Man bedøver seg selv ved meget arbeid, man forsøker å bedøve seg selv ved reiser og nye inntrykk, for å utfylle tomheten i sjelen, eller man bedøver seg selv med alkohol. Men dessverre — intet av dette hjelper i lengden. Av sjelekrisen følger naturnød-

vendig en skjebnekrise, og den kan bli så fryktelig at det vanskelig kan bygges noe opp på den. Da er det allikevel bedre å se sannheten i øynene. Det kan gi mot til å begynne med nytt. Når den gamle livsplan styrter sammen, må man gå sterkt i rette med seg selv. Når det gamle livsbilde viser seg å være falskt, gjelder det å kunne være ærlig mot seg selv. Det er nettopp en virkning av nøden at den jager selvbedraget på flukt, at den skritt for skritt lærer oss å se livets sannhet.

Vi må lære å leve igjen og stadig dypere. Iallfall er vi på langt nær ved slutten av våre muligheter når vi mener at nå går det ikke lenger. Det gis ikke noen for tidlig slutt. Allerede Heraklitos visste at sjelen og livet er uendelig. Mennesket har en nær sagt ubegrenset regenerasjonsevne, en uforlikkelig foryngelseskraft. Derfor er mennesket det mest livsdyktige av alt liv.

Ganske visst er det en temmelig problematisk ting å slå fast enkelte år som skjebnesvangre, men det kan kanskje hjelpe den enkelte til å samle sine egne erfaringer når han får vite i hvilke år de sjelelige kriser pleier å inntreffe hos andre. Disse inntreffer i alminnelighet omkring det 14., det 28., det 42. og det 56. år. Men det kan ikke advares inntrengende nok mot å slå disse år fast som absolutte. Ethvert individuelt liv følger sine egne lover og våre påstander skal ikke tjene noen annen hensikt enn å inspirere til selvstudium. Krisetiden er ikke noen ulykkestider som man skal være redd for, det er gjennfødslepoker.

Pubertetskrisen omkring det 14. år er det kjente og godt utforskede eksempel på en fruktbar gjennfødsel. I den kan vi i en sum se alle de sjelelige kriser: sammenbruddet av det barnslige verdensbilde, en omstilling av alle verdier, oppgivelsen av barndomstidens skikkelsesdannende krefter — og endelig kommer den nye skaperkraft som gir livet til den nye ungdomsverden.

Omkring det 28. år bryter ungdommen med dens glans og dens illusjoner sammen, og det skjer under liknende kritiske forhold. Ut av nøden som skapes av disse sammenbrudd stiger den nyskapte mann fram, og den unge piken blir på denne tid, ofte under store kamper, en kvinne. Følelsen er avsatt fra sitt eneheredømme, viljen griper tøylene, og

denne regjeringskrise skjer ikke uten revolusjon, som kan være temmelig voldsom.

I det 42. år kommer det igjen en kritisk tid som de fleste mennesker riktignok ikke vil se i øynene, og på alle måter prøver å få utenom. For de har nå skapt sitt liv en gang for alle. Ingen må vite at den gamle ordning er brutt sammen, den som de hadde tømret opp med så meget omhu. Resultatet av denne flukt fra krisen blir et stivsinnet, ufruktbart, lite skapende menneske, som ser selvbevaringen som sitt livs hovedmål. Man burde rope til alle mennesker, som står foran denne skjebnekrise: «Nei, denne gang tvers igjennom, var veien aldri så trang.» Hva kan nemlig skje med oss, hvis vi lar alle våre gamle vaner og lover, håp og fordommer fare? Da er det vel vi må finne tilbake til jorda, hvorfra all fornyelse, foryngelse og livskraft strømmer. Hvis man krampaktig forsøker å forbli det man engang var, «dør» man midt i livet.

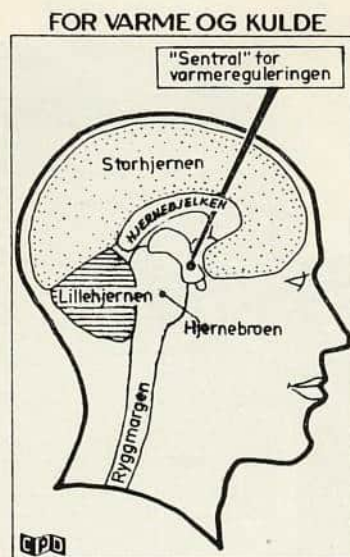
Den siste avgjørende forandring opplever det menneske som i slutten av femtiårene trer inn i «alderdommen». Alle kriser er renselses- og utskilingskriser. Så også med alderdomskrisen. I den må alt det utskilles som ennå er igjen av jeg-dyrkelse og selvrettferdighet i oss. Vi må lære oss å komme fram til den jeg-løse tenkemåte. Jeg-et må dø, men tenkningen må fylles med lys. «Den uselviske selvbevissthet», som Luther kalte den, skal være det siste mål i vårt liv. Her kommer mennesket til den siste korsvei. Hvis det lille jeg holder fast ved sin maktstilling, og det å bevare jeg-et i alderdommen blir livets motiv, stivner mennesket sjelelig til, noe man dessverre ofte treffer på hos gamle mennesker. Hvis tilliten og kjærligheten seirer, og trangen til jeg-ets bevarelse blir overvunnet da åpner sjelens porter seg, og da kan nettopp de eldre mennesker bli til velsignelse for de yngre.

Kan De svare på dette?

1. Vet De hva en kantele er?
2. Vet De hva en samurai er for noe?
3. Vet De hvor jordens våteste sted er?
4. Hva betyr «carpe diem»?
5. Hvem ble britisk ambassadør i Norge i 1945?

Se svar side 19.

Hvorfor ryster vi i kulde og svetter i varme?

Menneskets legemstemperatur på ca. 37° er uavhengig av temperaturen utenfor kroppen. Vi kan altså gå direkte fra et varmt rom ut i sterk kulde og siden tilbake til det varme rommet, uten at vår kroppstemperatur forandres, på tross av det faktum at vi fryser eller blir for varme og at vi kan bli forkjølt, om vi ikke kler oss for utetemperaturen.

Denne «selvstendige» kroppstemperaturen er et sant naturens under. Hvert menneske har en automatisk termostat, en varme- og kulderegulator, inne i hodet. I dette «varmesentrum» registreres hver temperaturveksling, hvorefter forholdsregler tas automatisk via nervesystemet. Ved kulde lukkes hudens blodkar så mye som mulig for å holde blodet varmt. Iblant rister vi også av kulde, men dette øker bare varmeproduksjonen i kroppen. Når vi står og rister, tenner vi så å si i en kamin i kroppen for å bli varme. Kunne vi ikke riste slik, ville vi fryse enda mer.

Ved høy temperatur utvides hudens blodkar så det gir blodet mulighet til å strømme mot kroppens overflate for å bli avkjølt. Vi kan også svette, dvs. at kroppen avsondrer en væske som raskt fordamper fra huden og dermed avlaster kroppen fra en hel del varme. Det hele er en automatisk prosess, som vi ikke kan beherske med viljen.

Om mekanismen ved dette meldings- og reguleringsystemet har vitenskapen ennå ikke full klarhet. Det medisinske forskningsinstitutt for den amerikanske marine, «Bethseda», skal under ledelse av dr. T. Benzinger foreta en rekke undersøkelser og eksperimenter for å få frem flere fakta om dette naturens under.

Tverrfjellet Gruber

Like ved det høyeste punktet på riksveien E 6 mellom Oslo og Trondheim kan man se Follidal Verks anlegg, Tverrfjellet Gruber på Hjerkin.

For Aksjeselskapet Borregaard's datterselskap, Follidal Verk A/S, som har drevet gruvedrift i mer enn 200 år, er det med dette anlegg innledet en ny æra.

Tverrfjellet Gruber er et av Norges største gruveanlegg. Det er påvist ca. 8 mill. tonn malm, og videre undersøkelser gjør det sannsynlig at forekomsten er betydelig større.

Gruveanlegget vil i første omgang få en årskapasitet på 400 000 tonn råmalm, men anlegget kan lett utvides til en årskapasitet på 600 000 tonn. Dette vil nå i første byggetrinn gi ca. 220 000 tonn svovelkis, ca. 14 500 kobberkonsentrat, ca. 5700 tonn sinkkonsentrat og dessuten litt magnetitt(Fe).

Konsentratene lastes direkte fra siloer på jernbanevogn.

For å få frem disse konsentratene kreves forskjellige tekniske anlegg, deriblant også elektriske anlegg.

Vårt firma har hatt all elektrisk montasje og levering av høy- og lavspente apparater, unntatt for 60 kV-anlegget. Brannalarmanlegget og kabelmontasje for telefoner etc. er også utført av oss.

Over en 60 kV linje fra A/S Eidefoss anlegg på Dombås føres kraften frem til anlegget og blir der transformert ned til 3 kV. Denne spenning benyttes til drift av større motorer og som høyspent fordelingsspenning for hele anlegget.

3 kV-spenningen blir transformert ned til 380 V over transformatorer med isolert 0-pkt. Denne spenning blir benyttet til motorer og til ventilasjonsanlegg i produksjonshallene.

Videre transformeres 3 kV-spenningen ned til 220 V, som benyttes til lys og ventilasjon samt til diverse tekniske installasjoner i bygningen over jord.

For strømforsyningen i underjordsanleggene er det montert plastkiosker av vår type, med 500 kVA-transformatorer.

Anlegget ble satt i drift før sommerferien i år.

A. Leinslie.

Ny ledelse i Siemens/Trondheim

Fra v. overingeniør Johnsen, i midten direktør Skjervøy og t.h. kontorsjef Hellesvik.

Direktør Johan Bottheim flyttet i oktober måned til Oslo. Ledelsen av S/T ble overtatt av overingeniør Magnar Skjervøy, som i denne forbindelse er utnevnt til direktør, av overingeniør Arnfinn Johnsen og kontorsjef Johannes Hellesvik.

Direktør Skjervøy har ansvaret for markedsføringsavdelingene, montasjeavdelingen og anleggs-konstruksjonsavdelingen i Trondheim. Overingeniør Johnsen har ansvaret for fabrikkene og verkstedene i Trondheim ved siden av serviceverkstedene i Oslo. Kontorsjef Hellesvik leder økonomiapparatet samt forvaltningen i Trondheim.

Direktør Skjervøy er fra Åsen i Nord-Trøndelag og begynte i firmaet umiddelbart etter sin utdanning ved NTH, sterkstrømlinjen, i 1951. Direktør Skjervøy har den vesentligste tid ledet anleggskonstruksjonsavdelingen og har i denne egenskap hatt et intimt samarbeid også med S/O hvor han skulle være vel kjent. For et år siden ble han løst fra denne oppgave for bl. a. å arbeide i markedsføringsavdelingen for kraftforsyningen.

Overingeniør Johnsen kom i 1952 også direkte fra NTH, linjen for elektro sterkstrøm. Etter en kortere tid ved anleggskonstruksjonsavdelingen overtok overingeniør Johnsen ledelsen av sterkstrømfabrikkens konstruksjonsavdeling som i første rekke har æren for våre høyspentbrytere som delvis både er eksportert til fjerne land og som i dag produseres i Sør-Afrika av Siemens på lisens herfra. Overingeniør Johnsen overtok senere ledelsen av sterkstrømfabrikk og verkstedene i Trondheim. Allerede for et år siden ble overingeniør Johnsen

utnevnt til den stilling han har i dag, men dengang underlagt direktør Bottheim som leder av S/T.

Kontorsjef Hellesvik har vært lengst i firmaet av disse og ble utnevnt til kontorsjef etter kontorsjef Jørstad som døde i 1952. Kontorsjef Hellesvik er som leder av økonomiapparatet i S/T også engasjert i fabrikkdrift, anleggsdrift og salgsvirksomhet. Kontorsjef Hellesvik er direktør Skjervøys stedfortreder.

Endringene i den øverste ledelse i S/T hadde som bakgrunn praktiske problemer. Direktør Bottheim hadde som medlem av direksjonen og som teknisk direktør ansvaret for bl. a. entreprenør- og produksjonsvirksomheten i firmaet ved siden av sin stilling som leder av S/T, stadig måttet være på reisefot. Denne meget krevende dobbeltstilling var ikke firmaet tjent med på lengre sikt idet oppgavene som teknisk direktør etterhvert har krevet stadig mer av direktør Bottheims tid.

Direktør Bottheim har i de 5 år han har sittet som leder av Trondheims-avdelingen ført avdelingen ytterligere frem. Han var dessuten ikke på noen måte anonym årene fra han kom inn i firmaet i 1948 for fra 1955 å innta stillingen som overingeniør ved kraftavdelingen.

Omsetningen har f. eks. steget fra 45 til 57 mill. kr. på de siste 5 år. Produksjonen er øket fra 6 til 12 mill. kr., det vil si en fordobling. Her må det skytes inn at elektrovarmefabrikk i denne periode er flyttet fra Tomter i Østfold til Trondheim samtidig med at produksjonsvolumet ble fordoblet. Men også denne fabrikk har hatt en rask vekst fra

Direktør Bottheim overrekker frk. Kitty Fisknes blomster som takk for innsatsen gjennom 49 år i firmaet.

Montør G. Skogseth overrekker direktør Bottheim et frokostservice fra de ansatte i Trondheim.

den kom hit, noe som har gjort det nødvendig å gå til utvidelser umiddelbart etter at overflyttingen var et faktum. Fabrikken har dessuten fått status som Europa-fabrikk innen Siemens-konsernet.

Endelig må det nevnes at antall ansatte i nevnte periode er øket fra 486 til 750, noe som også skulle indikere den vekst som har funnet sted.

Direktør Bottheim fikk ved en spesiell tilstelning på fallrepet uttrykt sin takknemlighet over å ha hatt gode medarbeidere innen alle kategorier ansatte, og mente at den nye ledelse innen avdelingen ville greie de krevende oppgaver som ligger foran på en tilfredsstillende måte, ikke minst på grunn av personellsituasjonen.

Han ville gjerne trekke frem en av sine medarbeidere ved denne anledning, nemlig sekretær Kitty Fisknes. Hun har vært ansatt i firmaet i 49 år og sluttet samtidig med at direktør Bottheim flyttet til Oslo. Frk. Fisknes har i disse år vært sekretær for direktørene Høeg, Jemtland, Selmer og til slutt Bottheim, og har ved sin lange praksis kunnet bistå disse herrer på en fremragende måte. Hun har hatt en egen evne til å tilpasse seg den enkeltes stil samtidig som hun har sørget for den nødvendige kontinuitet i ulike saker. Ved siden av å ha vært uvanlig sterk helsemessig sett med knapt et sykefravær på disse år, er hun både en sterk, lojal og pliktoppfyllende personlighet.

Det kom imidlertid som en stor overraskelse for henne når funksjonærenes tillitsmann, fru Rübberdt, kunne overrekke henne et gull armbandsur som takk for godt samarbeid fra medarbeidere i firmaet.

Direktør Bottheim fikk på sin side overrakt et frokostservice fra samtlige ansatte, representert ved montørenes tillitsmann, montør Gunnar Skogseth, som bevis på hans popularitet og som uttrykk for de ansattes takknemlighet for hans alltid oppfrendende arbeid for de ansattes ve og vel ved å gjøre sitt ytterste for å sikre arbeidsplassene ved å tilføre firmaet nye oppgaver.

Vi ønsker både direktør Bottheim og den nye ledelse i Trondheim lykke til med sine nye oppgaver.

Sagamarsjen

I år som tidligere år deltok Siemenslaget S/T i Sagamarsjen. Sytten Siemens-folk, blant dem fire damer, var med og gjennomførte den to dager lange maraton-marsjen over 75 km. Marsjen starter fra Olavskilden ved Sul i Verdal, og går over fjellet og fram til Stiklestad den første dagen. Andre dagen går en veien langs Leksdals-vannet, gjennom Sparbu og fram til Steinkjer.

Ca. 3000 mennesker med deltakelse fra mange nasjoner deltar hvert år, og det er mye rart å se langs ruten de to dager marsjen pågår. Fra sveitsiske jernbanefunksjonærer i uniform til svenske og danske militære og lotter, som nok ikke hadde regnet med at den norske natur var så vanskelig.

Matstasjon og fotpleie.

I år hadde vi i alle fall været med oss, noe som gjorde at turen over fjellet og langs veien i de fine Trøndelagsbygdene ble en opplevelse av de sjeldne.

En egen stemning er det også på leirplassen i Stiklestad, der det kan bli opptil hundre familietelt, ved siden av firti store militær-telt som lånes ut til deltakerne.

Ved innkomsten i Steinkjer andre dagen er det defilering gjennom gatene med stor oppslutning av skuelystne Inn-trøndere og hornmusikk. Morosamt er det, men glad er en når Gullbergaune som mål nærmer seg, der en blir presentert for enda mer publikum av en ivrig og ikke ukjent idrettsmann, Kristen Kvello. Så er turen over for denne gang og en kan med god samvittighet hente sin medalje og diplom som en kan ha å vise barnebarna sine, en

gang i fremtiden, som bevis på at en har vært med og rekonstruert en historisk saga.

Neste år må vi prøve å få enda større deltakelse. Siemens Oslo—Bergen—Stavanger m. fl. utfordres også til å stille med en tropp for å bli med i Sagamarsjen 1969 hvor fysisk utholdenhet og vilje blir satt på sunn prøve. Litt trening, fornuftig disponering av kreftene og vilje er alt som skal til.

Og kanskje kan vi senere satse enda litt mer og gå inn for deltakelse i «Schweizerischer Zwei-Tage-Marsch», som er en to dagers marsj med start og innkomst i hovedstaden Bern, med dagsetapper på 20—40 km. Eller skal vi dra til Holland til vandre-sportens vugge og bli med på Nijmegen-marsjen, som er verdens største marsj som går over fire dager.

Ha.

Kobbermarkedet

Kobbermarkedet preges for tiden igjen av en viss ro og stabilitet. Etter det voldsomme fall i noteringen i våres har kobberprisen også i sommermånedene fortsatt å falle, og i august var noteringen for prompt copper wire bars nede i 432. $\frac{1}{2}$ pund som er den laveste pris som har vært notert i sommer. Siden har markedet igjen vist en moderat stigende tendens.

Storprodusentene har som kjent opprettet sitt felleskontor i Paris (Cipex), og etter hva det mel-

des vil resultatene av de markedsundersøkelser som for tiden foregår der, bli fremlagt på et møte i slutten av november. Man vil sikkert anstrenge seg for å finne fram til en løsning som kan føre til et mer stabilt kobbermarked, så en gjentakelse av de enorme prissvingninger for dette metall kan unngås i fremtiden. Man får håpe det vil lykkes.

Et godt ekteskap ville kunne oppnås mellom en döv mann og en blind kvinne.

Trimappell til Siemensdamene

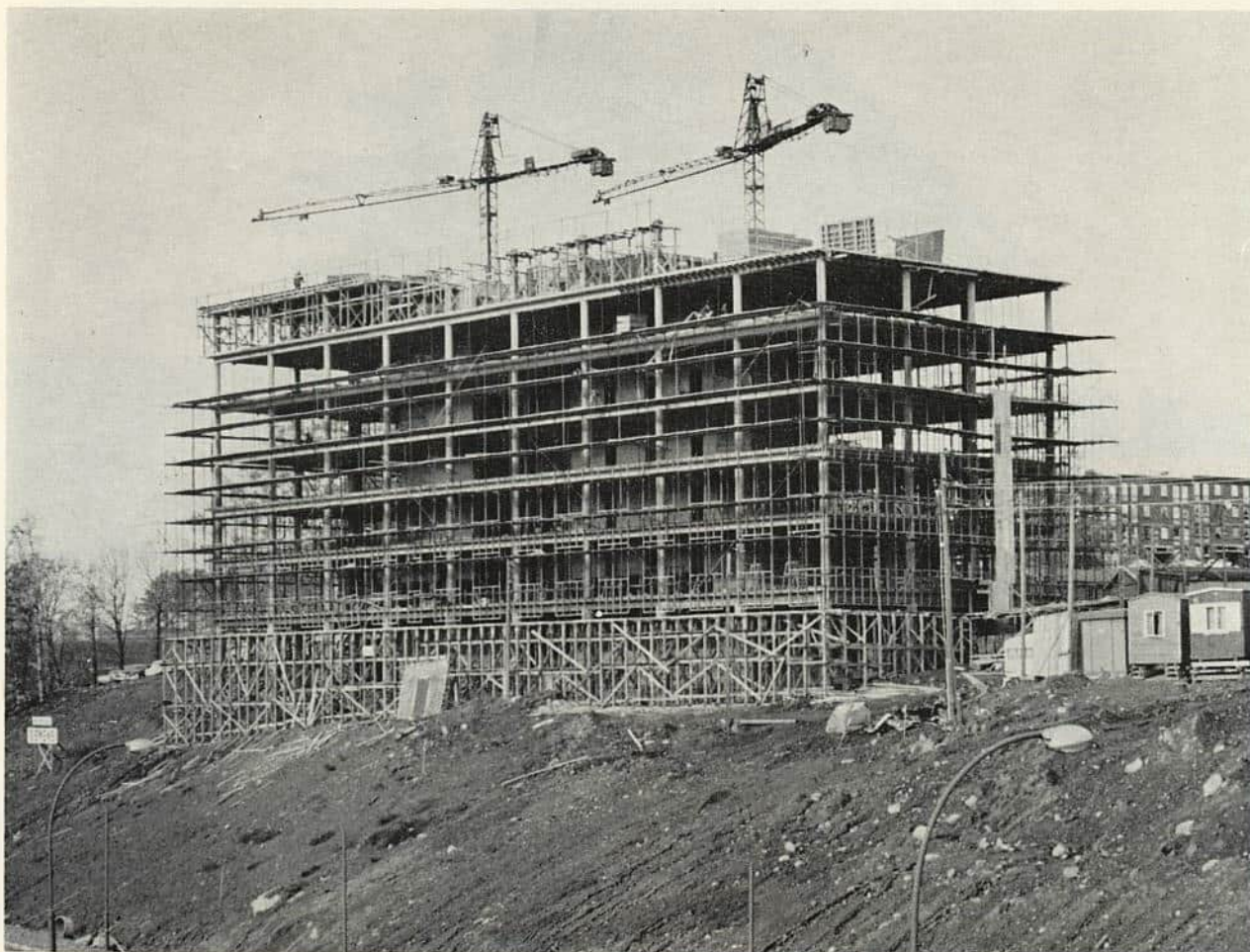
Idrett, mosjon og trim skulle ikke være ukjente begreper for noen i dag, og jeg vil ikke her komme med noen lang preken om disse omtalte emner. Nei, denne gang gjelder det det som foregår innen bedriften og da spesielt i den kvinnelige sektoren. Herrene er i full aktivitet, men hva gjør vi? Joda, visst er vi interessert i sport og idrett og følger med både i sommer- og vinterolympiadene, kjenner de forskjellige «stjerner»s navn og kan delta i diskusjoner om sport. Men hva gjør vi med vår egen kropp? For hvert år som går merker vi at musklene blir slappere og kondisjonen dårligere (om den i det hele tatt finnes). Nei, her må noe gjøres! Og vi er heldig stilt. Firmaet vil tydeligvis få aktivisert alle sine damer, og vi har fått gymnastikksalen på Sagenes skole til disposisjon 1 time hver torsdag. Vi er allerede i gang, men antallet er langt fra tilfreds-

stillende når man tenker over hvor mange damer som er ansatt i Siemens. De aller fleste har jo stillesittende arbeid, så noen direkte skade tar man ikke av å få mosjonert litt i fritiden og da under ordentlig instruksjon. Og ved bedriftsgymnastikk får man god anledning til å bli kjent med kolleger på en «sporty» og fin måte, og ikke bare pr. telefon.

Det er ikke bare i fritiden mosjon er nødvendig. Det skulle innføres ca. ett kvarter hver dag med enklere øvelser for skuldre, nakke og armer. Jeg vet om flere større bedrifter som samles gruppevis med et av «gruppedammene» som instruktør. Det er meget vellykket og alle er godt fornøyd med ordningen. Var ikke det noe for oss, så vi slipper å gå hjem fra kontoret med stive nakkemusklene og verkende armer etter mye skriving?

Ø. Ensrud

LINDERUD

(Fot. Sturlason.)

Kontorbygget primo oktober 1968 sett fra øst. Gulvet i syvende etasje stopes på sydsiden. Østre Aker Vei nederst til venstre.

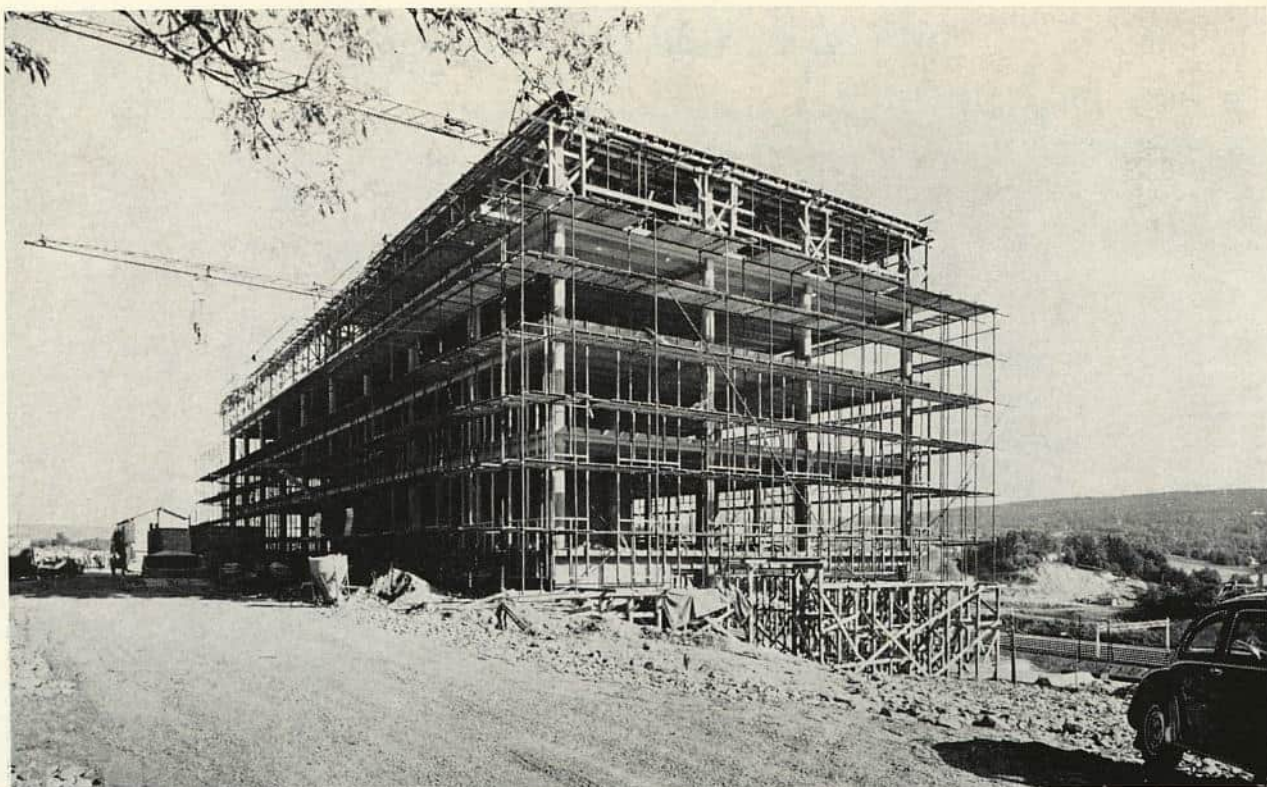
Den 12. august 1969 er iflg. kontrakten med hovedentreprenøren for Linderudanlegget, Astrup & Aubert A/S, fastlagt som avleveringsdag for anlegget som består av 3 bygninger, nemlig: Kontorbygg, Verkstedbygg og Lagerbygg samt friareale med veier, plasser, parkeringsanlegg og parkmessig behandlet område. Alt tyder i dag på at denne termin vil bli overholdt, og våre forskjellige kontoravdelinger samt produksjon og lager har allerede begynt å forberede seg på flyttingen til Linderud i midten av august neste år. En god planlegging både for fra- og innflytting vil være av den største betydning for en hurtig og knirkefri avvikling av dette store foretagende.

Oslo Kommune fortsetter arbeidet med den store autovei, Østre Aker Vei, som passerer Linderudområdet på sydsiden, og vi kan regne med at denne

vei er ferdig i god tid før flyttingen med 2 kjørefiler i hver retning og midtfelt til det sted hvor vår innkjøringsrampe begynner. Ved vår utkjøringsrampe må det for en tid fremover brukes en provisorisk veiforbindelse med den søndre ferdige halvpart av autoveien.

Det «sluktfornete» område på den sydvestlige del av tomten har det vært mulig for oss å fylle igjen med overskuddsmasse fra eget område, og den plass som på denne måte fremkommer, er bygget ut for parkering av ca. 250 biler. All privat parkering vil derfor kunne bli henvist til denne plassen.

En rekke nye kontrakter og avtaler med entreprenører, konsulenter og rådgivere har vært inngått siden forrige meddelelse om Linderudprosjektet i Siemensavisen. De viktigste nye entreprenører er:

(Fot. Fotokopi A/S.)

*Kontorbygget medio september 1968 sett fra vest på vår innfartsvei.
Femte etasjes gulv er under støping.*

Varme- og sanitæranlegg — E. Sunde & Co., Oslo.
Ventilasjonsanlegg — A/S Norsk Viftefabrikk, Oslo.
Nedforete tak (himlinger) — A/S Tønsberg Jern-
industri, Tønsberg.

Kantinekjøkken — A/S Lemkuhl, Oslo.

Heiser — Brødr. Reber A/S, Kristiansand S.

De tre førstnevnte entrepriser er tiltransportert hovedentreprenøren. Flere andre større og mindre entrepriser, bl. a. leveransen av den utvendige bekledding av bygningens fasader med røde Robertsonstålplater, inngår i hovedentreprenørens kontrakt.

Vi arbeider for tiden bl. a. med spørsmål i forbindelse med entrepriser for utvendige persiennner, vegg til vegg tepper for kontorlandskaper, gulv for EDB-avdelingen, møbler og annet utstyr for samtlige 3 bygninger, og ellers med de mange problemer som følger med ved et så omfattende byggeforetagende.

De nye arkitekter og konsulenter er:

Hagearkitekt Sverre Steine for friluftarealene.

Arkitekt Sven Kai-Larsen, Stockholm, for kontorinnredning, møbler og interiører.

Konsulent H. P. Stangebye for rengjøringsarbeidet.

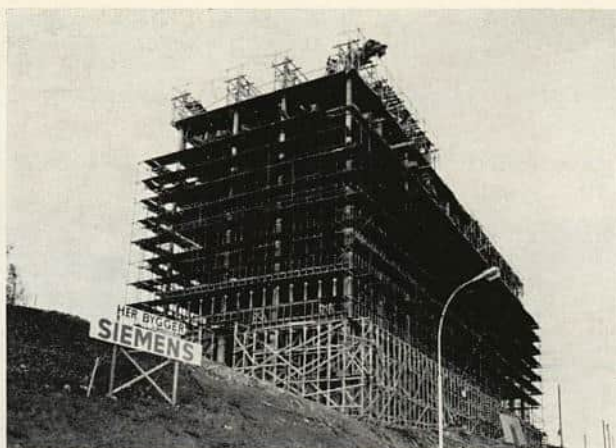
Asbjørn Habberstad A/S v/arkitekt Ivan Borner for opplegg i forbindelse med kontorlandskaper.

Universitetslektor Wilhelm Løchstøer i forbindelse med akustiske spørsmål.

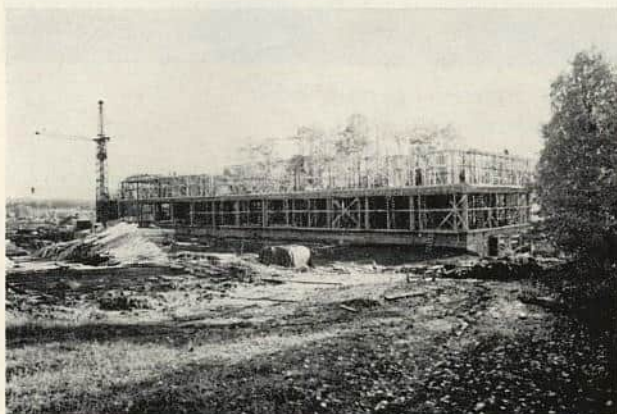
Av bildene 1—8 vil man få et inntrykk av hvorledes byggesituasjonen er i oktober måned, dvs. ca. 10 mndr. før avleveringsterminen, og man vil forstå at det også fortsatt må arbeides med høyt tempo for den resterende del av byggeperioden.

KONTORBYGGET er nå kommet så høyt at man medio oktober kan spasere på 7. etasjes gulv, og hele råbygget forutsettes ferdigstøpt innen juleferien, dvs. før vinterkulden setter inn for alvor. Fra 7.etasjes gulv er det en praktfull utsikt over omgivelsene og dalformasjonen i syd, idet man her står mer enn 40 m over Østre Aker vei. Det store, velordnete N.S.B.'s gods- og skiftebanegårdsområde i syd ved Alnabru, landets største, fortøner seg herfra nærmest som et miniatyrjernbaneanlegg for teknisk interesserte voksne og barn. Langt i sydvest ser vi store deler av Oslofjorden. Der settes for tiden opp stillaser rundt hele bygget, og de nødvendige jernkonstruksjoner festes på gulvplatene. Senere kles fasadene, bestående av isolerende veggkonstruksjoner, vinduer og Robertson stålplatevegger på.

To neonskilter «SIEMENS» med 1,4 m høye bokstaver, vil bli montert over vindusrekken i 9.

*Kontorbygget medio oktober 1968 sett fra syd på Østre Aker Vei. Det øverste gulvplan er det syvende over bakken. Dertil kommer enda to etasjer. Under bakken er det to gulv.
(Fot. Sturlason.)*

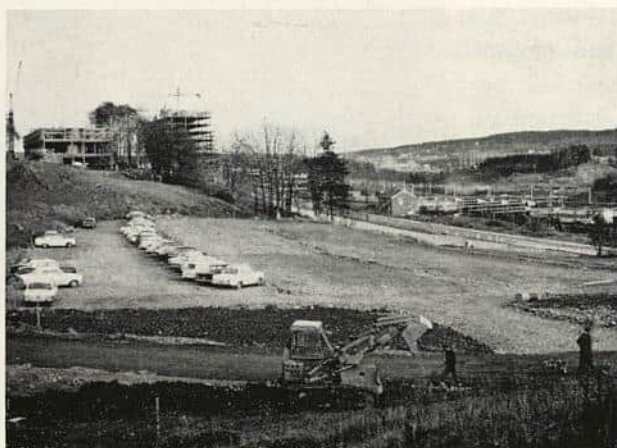
*Verkstedbygget primo oktober 1968 sett fra vest. Denne bygning får underetasje og to etasjer over bakken. Senere kan påbygges en etasje til. Kantine's søndre hjørne ses i underetasjen til høyre på bildet.
(Fot. Sturlason.)*

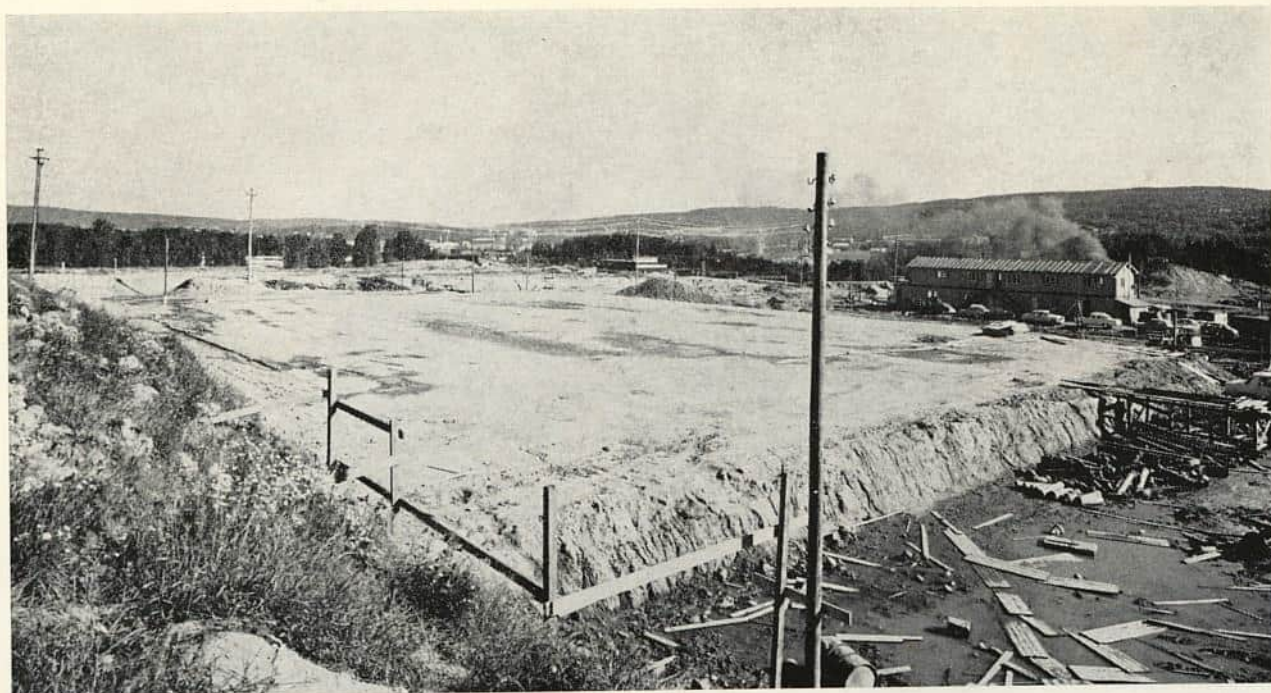
*Verkstedbygget primo oktober 1968 sett fra øst på kontorbyggets gulv i 6. etasje. Legg merke til de gamle trær, og kulverten som er under utførelse for tørrskodd forbindelse under bakken mellom anleggets tre bygninger.
(Fot. Sturlason.)*

*Lagertomten medio oktober 1968 sett fra syd på kontorbyggets gulv i sjette etasje. Fundamentene stopes. Bildet gir et godt inntrykk av grunnflatens størrelse. Ca. halvparten av bygget får underetasje.
(Fot. Sturlason.)*

*Parkeringsplassen primo oktober 1968 sett fra vest med kontorbygget og verkstedbygget i bakgrunnen.
(Fot. Sturlason.)*

(Fot. Fotokopi A/S.) Lagertomten sett fra vest medio september 1968. Nederst til høyre på bildet plassen mellom lager og verksted.

etg., et lysende mot sydvest og et mot sydøst. Disse vil dekke det område og den trafikk som er av størst interesse for oss — spesielt trafikken på jernbanen, Grorudbanen og Østre Aker Vei.

For å unngå sjenerende solvarme om sommeren, og til de tider av året ellers når solen står lavt på himmelen, og gir nær horisontal varmeinnstråling, vil vinduene på de utsatte fasader bli forsynt med utvendige persiennner som opptrukket er skjult bak veggkonstruksjonen over vinduene.

Samtlige kontorer fra 2. etasje og opp vil bli utformet som åpne kontorlandskap. Dette gjelder med unntagelse for en del av 9. etasje samt for noen rom i 2. og 3. etasje som av diskresjonshensyn og på grunn av støy og lukt (kopiering) må adskilles fra storkontorene med vegger.

En rekke problemer knytter seg til kontorlandskap når det gjelder lydisoleringen, og disse spørsmål har vært studert inngående. Det er da besluttet at alle kontorgulv, unntatt bl. a. deler i 1. etasje, vil få vegg til vegg tepper, kjerneveggene en spesiell isolerende bekledning, og de nedforete tak utføres av perforerte aluminiumsplater med overliggende isolasjonslag. Gardiner kommer ikke til anvendelse, men det blir mulighet for senere å ta slike i bruk hvis hensynet til lydrefleksjonen fra vindusflatene skulle gjøre dette ønskelig.

Sammen med interiørarkitekt Sven Kai-Larsen studeres for tiden også disponerings- og møblerings-

problemer i kontorlandskapene i samarbeide med ledelsen for de forskjellige avdelinger.

For et kontorbygg som dette kreves avanserte og kostbare tekniske anlegg, og så langt det er funnet økonomisk forsvarlig, har vi fulgt opp med den utvikling som til i dag har funnet sted. Vi har hatt for øye at alt som kan befordre velvære, hygiene og arbeidseffektivitet, foruten å gi den enkelte store fordeler, også gir de beste forretningsmessige og tekniske resultater. Det ville føre for langt her, og på dette tidspunkt, å redegjøre mer inngående for de tekniske anlegg for oppvarming, og befuktning, belysning, ventilasjon og evt. air conditioning. Vi lar derfor dette utstå til det hele anlegg er ferdig.

VERKSTEDBYGGET er snart bygget opp i full høyde, og støpearbeidene vil også for dette bygg's vedkommende være ferdig før jul. Det består av 2 etasjer over bakken, hver med ca. 1500 m² gulvflate, og en underetasje i hvilken bl. a. kantinen er anbragt. Fra denne kantine vil man se ut gjennom store vinduer på innkjørselsveien og grønnsværet, de gamle trærne, og nye beplantninger. Og så blir det mulighet for å gå direkte ut og nyte sin lunsj i det fri.

LAGERBYGGET kan heldigvis nå for alvor påbegynnes, idet vi har fått byggeløyve for 1969 med tillatelse til å utføre graving og støpearbeider til

og med 1.etasjes gulv i år. To av bildene viser at planeringsarbeidet er ferdig, og fundamenteringen i god gjenge. Her er det også om å gjøre å få støpearbeidet ferdig før vinteren setter inn. Resten av bygningen over 1.etasjes gulv, består med unntagelse for bæresøyler, vesentlig av prefabrikerte elementer og andre ferdige konstruksjoner. Det har gledet oss meget å få denne byggetillatelse så tidlig, idet vi var forberedt på å måtte vente helt til nyttår, evt. på ikke å få byggeløyve for lageret i løpet av denne byggeperiode.

Vår tomt på Linderud dekker et stort område, og i lengderetningen øst—vest er det over 500 m fra grense til grense. Den byr gode muligheter for en vakker parkmessig behandling, hvilket også anses nødvendig å gjennomføre best mulig allerede i

denne byggeperiode da ingen del av området ligger «brakk» etter at dalsenkingen er utformet til parkeringsplass, og da inn- og utkjøring skjer på den vestlige del av tomten. Vi har derfor, som nevnt, også engasjert en hagearkitekt for utendørsplanen, som vil bli tilpasset den utvendige belysning.

Når navnet Linderud nevnes, setter man gjerne dette i forbindelse med de lindetrær som i århundrer har prydet godset, og tradisjonen tro vil vi derfor ved siden av hasseltrær også plante lindetrær til supplerings av de gamle trærne som bebyggelsen har skånet.

Etter flyttingen blir vårt firmas adresse Østre Aker Vei 90, eller Postboks 10, Veitvedt.

R. Eger.

Heder for lang og tro tjeneste i Siemens/Trondheim

Ved en festlig sammenkomst på Britannia Hotel 11.9.1968 ble 3 av våre ansatte i Trondheim hedret og overrakt Selskapet for Norges Vel's medalje for lang og tro tjeneste. Fotografiet fra begivenheten viser fra venstre: Salgssjef Erling Eriksen, lagersjef Arnfinn Haugnes, begge med 32 års tjeneste, og

bokholderske Mary Aafloy, 31 års tjeneste. Det var direktør Johan Bottheim som foretok den høytidelige overrekkelsen av hederstegnene. Ved sammenkomsten var representanter fra firmaets ledelse til stede, og de hedrede ble takket for sin gode innsats gjennom mange år!

Automatisering av skip

Av ing. Oddvar Stenberg

Som et supplement til de bestrebelser som er i gang for å automatisere alle tidligere manuelt betjente funksjoner på skip, har mange firmaer i de senere år utviklet en del systemer for også å automatisere strømforsyningen ombord.

Et av de problemer som hittil ikke har vært løst på en tilfredsstillende måte, er automatisk opprettholdelse av strømforsyningen på skip med ett turboaggregat. Som mange vil være kjent med, er det avgassene fra hovedmotoren som på disse skipene nyttiggjøres til drift av turboaggregatet. Det kan antydes at eksosen fra en hovedmotor på 20.000 HK kan drive et turboaggregat på ca. 500 kW.

Dette er billig kraft, og energioverføringen foregår ved at eksosgassene fra hovedmotoren går gjennom en avgasskjele som produserer damp. Dampen driver en turbin som igjen driver generatoren. Denne dampen benyttes også til oppvarming, forvarming av olje på tankskip m. m.

I åpen sjø kjører skipene ofte bare med dette aggregatet i gang. Dette er selvsagt et svakt punkt, idet strømforsyningen er direkte avhengig av hovedmotoren.

Ved stopp eller ytelsesreduksjon av hovedmotoren, vil også turboaggregatet begynne å sakke i løpet av kort tid.

Hvis stopp i hovedmotoren er forårsaket f. eks. av kollisjonsfare, kan situasjonen bli ytterst kritisk hvis strømforsyningen samtidig skulle svikte.

Skipsteknisk Forskningsinstitutt, Trondheim (SFI)

har tatt konsekvensen av dette, og ing. Sagen ved SFI har arbeidet en del med problemet. Etter en del undersøkelser hos dieselmotorfabrikanter, regulatorleverandører og elektrotekniske firmaer, fikk vi en kontrakt med SFI høsten 1967, for i samarbeid med SFI å forsøke å utvikle et driftssikkert system.

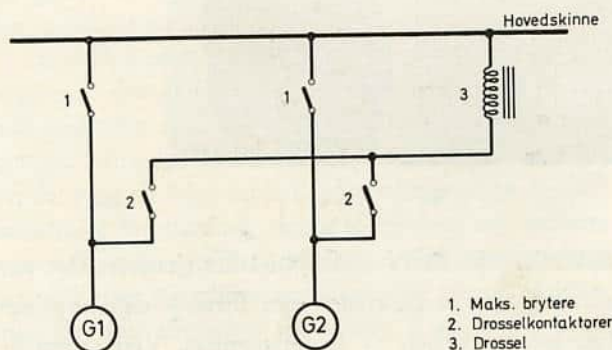
Vi ble hurtig enige om hvilket system vi skulle begynne med, og et prøveanlegg ble bygget. Det ble full klaff, og anlegget har vært demonstrert for interesserte både på Sjøfartsmessen i Oslo i mai og på Nordsjømessen i Haugesund i august.

Etter det systemet som er utarbeidet, blir turboaggregatet erstattet av et dieselaggregat uten black out. Problemet var å få synkronisert et turboaggregat med fallende frekvens, med et dieselaggregat som hurtig løper opp i fullt turtall.

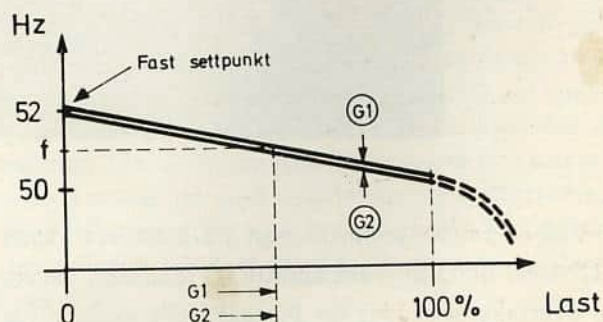
Systemets funksjonsmåte kan kort beskrives som følger:

Når hovedmotoren stopper, eller turboaggregatet begynner å sakke, får et dieselaggregat automatisk startimpuls. Dieselaggregatet blir forhindret i å løpe momentant opp i fullt turtall. Etter at startesyklusen er gjennomført, løper det opp i ca. 80 % av fullt turtall i løpet av 2—4 sek.

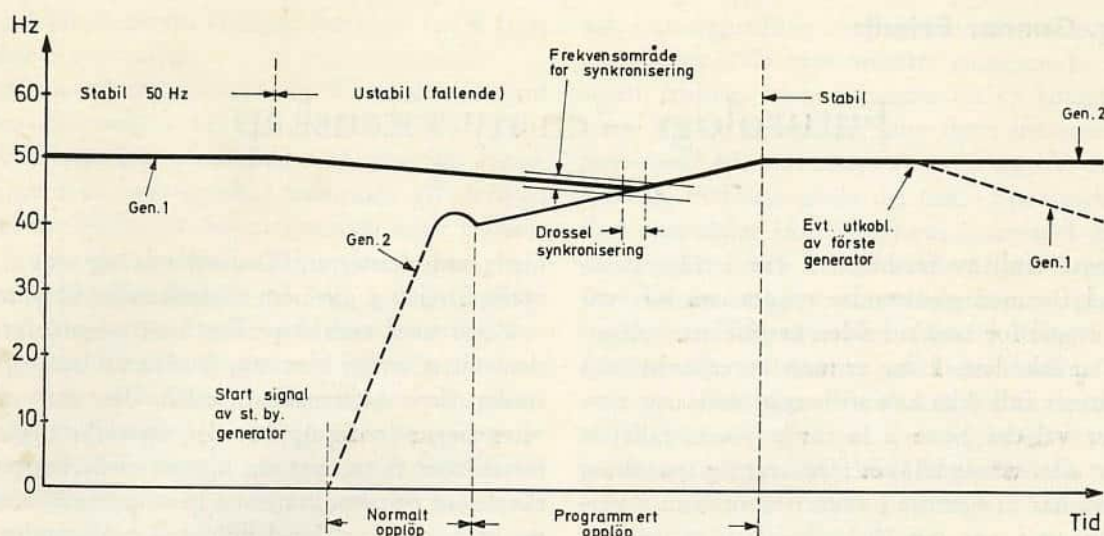
Deretter pulser turtallet sakte oppover ved hjelp av regulatorens servomotor. Når dieselaggregatet er kommet opp i en frekvens som ligger ca. 2 Hz under turboaggregatets frekvens, sørger et frekvensdiff.rele for å koble inn en synkroniseringsdrossel

— Spesielt beregnet for autosynkronisering ved ustabile frekvensforhold på nettet, f. eks. ved drift av turbogenerator fra eksoskjele når damptrykket faller — Automatisk lastfordeling. (Uten regulatorkorreksjon.)

Den automatiske lastfordeling er basert på at aggregatene regulerer seg opp til et fast settpunkt. Dermed vil lastfordelingen bli i henhold til aggregatenes belastningskarakteristikk.

Prinsippdiagram.

mellem samleskinner og dieselgen. Drosselen holdes innkoblet om nødvendig til dieselaggregatets frekvens ligger ca. 1,5 Hz over turboaggregatets. I denne tiden ($\div 2$ til $+ 1,5$ Hz) sørger drosselen for å trekke maskinene inn i riktig fase, og effektbryteren går inn etter en drosselstid på ca. 2 sek.

Hvis turboaggregatets frekvens skulle falle så hurtig at synkronisme ikke oppnås, vil man få black out i ca. 0.4 sek., hvilket også er akseptabelt.

Etter at synkronisme er oppnådd, pulses dieselaggregatets pådrag fortsatt oppover til øvre sett-punkt og vil derved overta den del av effekten som turboaggregatet ikke klarer.

Når avgasskjelens trykk nærmer seg 0, vil turboaggregatet falle ut på retureffekt og dieselaggregatet har tatt over i sin helhet.

Etter at normale forhold igjen er opprettet, vil dieselaggregatet kjøre seg automatisk tilbake til utgangsposisjon før det stopper.

forlanger, vil anleggene falle meget rimelige. Vi har antydte priser helt ned til 10 % av andre systemer.

Helautomatisk strømforsyning er derfor også interessant for mindre skip.

Da vi i alt vesentlig har basert oss på å benytte utstyr som allerede eksisterer på alle konvensjonelle skip, vil også ombygging til helautomatisk drift falle meget enkelt og med små avbrudd i den normale fart.

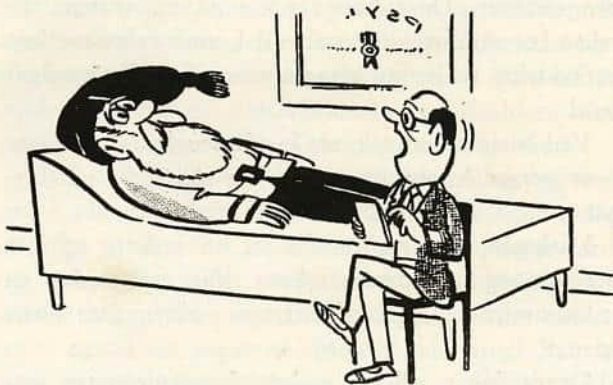
Svar på «Kan De svare på dette?»

1. Gammelt finsk strenge-instrument.
2. Medlem av japansk krigsadel.
3. Kauai, Hawaii.
4. Nyt dagen.
5. Sir Lawrence Collier.

Etter å ha arbeidet med denne saken en tid og etter at vi bygget et anlegg for et islandsk fartøy etter liknende system for 2 år siden, ble vi klar over at systemet uten videre også kan benyttes generelt for ubegrenset antall og type av aggregater.

Vi har fått bestilling på et par mindre anlegg, og da interessen viser seg å være stor, er laboratoriet i Siemens, Oslo, i gang med utvikling av reguleringsutstyr som i stor utstrekning er basert på kontaktløs styring av systemet.

Da vi har basert oss på så enkle forutsetninger som at dieselmotorenes reguleringskarakteristikk er lik, hvilket f. eks. Det Norske Veritas i alle tilfelle

— Når oppdaget De første gang at De ikke kunne fordra barn?

Futurologi – en ny vitenskap

Verden er full av fordommer. Før i tiden påsto man at å fly med gjenstander tyngre enn luft var umulig. Inntil for kort tid siden hevdet man: Automater kan ikke lese. I dag er man «overbevist» om at de i hvert fall ikke kan stille spørsmål, osv. osv.

Det er vel det beste å la dommene falle en gang for alle, vende blikket fremover og spørre seg selv: Hva har vi egentlig i vente? Hvordan vil verden ta seg ut f. eks. om 30 år, forutsatt at den politiske situasjon ikke forandres nevneverdig?

I vår moderne verden finnes det et svar på alt, også dette. Fremtiden er nemlig blitt gjenstand for intens forskning, og man kan faktisk lese seg til hva den har å by på. F. eks. i tidsskriftet «Futurum-Zeitschrift für Zukunftsforschung», utgitt på tysk, men med forfattere fra hele verden både innen vest- og østblokklandene. Tidsskriftet er uanseeelig og i lite format, kommer kvartalsvis og har nesten ingen annonser. Det er ikke å få hverken i kiosker eller bokhandelen, men må bestilles fra forlaget. Til gjengjeld er utgiveren meget prominent og forfatterteamet rommer en rekke betydelige personligheter. Eksemplaret som jeg selv kom over var på 169 sider. Pris: DM 16,50.

Inntrykkene man sitter igjen med etter å ha bladd gjennom heftet er mange og forskjelligartet.

Kommende tider vil være preget av mangel på næringsmidler. Den mest sannsynlige utvei vil antagelig bli syntetisk fremstilling av proteiner som næringsmiddel.

Atomkraftens andel vil vokse til 30 % av den totale energifremstilling.

Hver eneste familie vil se tredimensjonale TV-programmer. Disse kan tas inn på apparatene direkte fra satellitter og man vil kunne velge mellom en endeløs rekke av programmer fra alle verdens land.

Ved hjelp av apparater i lommeurformat vil enhver person kunne kontaktes når som helst på døgnet.

Dialogen med computere vil bli raskere og mer perfekt og computereffekten blir tappet fra en stikkontakt i veggen på samme måten som elektrisitet.

Opplæringen vil bli endret. Læreautomater sørger for en livsvarig opplæring, mens selve læreprosessen blir en lystbetonet operasjon som man med

glede underkaster seg. Den vil arte seg som et eventyrlig streiftog gjennom vitenskapens ukjente rike.

Veien over encyklopedien, som sammenfatter tidens viten, er for langsam. Derfor vil man opprette stadig flere informasjonsbanker der den samlede viten ligger ferdig oppberedet, og raskt tilgjengelig for enhver. Siste nytt om kjernefysiske fagspørsmål såvel som tipperesultater og motespørsmål kan hentes ut av informasjonsledningens stikkontakt.

Om tredivye år kan man ikke lenger tillate seg den luksus at brev transporteres, sorteres og deretter bringes ut med postbud til de forskjellige postkasser. Brevtrafikken vil bli avviklet immaterielt, dvs. brevet fjernoverføres og teksten gjenoppstår hos mottakeren i en informasjonsomsetter som hører til enhver husholdning.

Likevekten innen verdenspolitikken vil stadig bli vanskeligere å holde, idet en ny komponent vil gjøre seg gjeldende: I fremtiden vil ikke lenger øst/vest-spenningen stå i forgrunnen, men forskjellen nord/syd vil stadig bli mer og mer trykkende. Det høyt industrialiserte Norden med sin høye levestandard vil fremkalle voksende spenninger overfor det primitive Syden.

China vil innta en særstilling, idet dette landet ikke passer inn i nord/syd-skjemaet.

Et lands rikdom vil mer og mer bli bestemt av de menneskelige produktive krefter. Japan skulle her være et godt eksempel på en slik utvikling.

Databehandling vil få en mye større betydning i fremtiden. Computerne vil spytte ut dataene i ferdig preparert stand (f. eks. ved røntgen-rekkeundersøkelser eller værmelding). Med tiden vil computerne intelligens vokse, og ved programmering uten mennesket som mellomledd er det absolutt tenkelig at disse systemenes intelligens kan overskride menneskets. Automatisk språkoversettelse, lesende automater, automatisk overføring av språk til skrift står på utviklingslistene i dag og vil sikkert være løst innen få år. Allerede i dag kan man fremstille språk syntetisk. Man vil kunne føre en dialog med et databehandlingsanlegg uten programmeringsspråk, men med direkte tale. Dialogen kan f. eks. arte seg slik at informasjonssentraene i hele verden kommuniserer med hverandre, utveksler data og svarer på delspørsmål av problemet.

En databank spesielt opprettet for tekniske ny-

heter vil bli et av de viktigste verktøy for å fylle ut tomrom i sin viten.

Hvordan vil så våre managers arbeide i en tid der den glitrende, vakre nye verden er blitt realisert? Hertil er å si at tilfeldige og intuitive avgjørelser innen et foretagende i fremtiden vil være en umulighet. Riktignok vil avgjørelser også i fremtiden inneholde en intuitiv komponent, men med en viss forskjell i forhold til før. I dag tar man intuitive avgjørelser fordi man ikke behersker systemet. Fremtidens manager vil begynne med en modell, som tar hensyn til alle viktige komponenter. I denne modellen er utvalget av komponenter og deres vekt tall i første rekke intuitive. Imidlertid er modellen bygget opp slik at enhver avgjørelse vil kunne måles på resultatet, slik at uheldige avgjørelser straks vil kunne korrigeres i modellen. Man har altså et system med rask tilbakekobling. Etter hvert som modellen blir bedre og bedre vil altså den intuitive komponenten få mindre og mindre betydning.

Fremtidens bedriftsledere vil arbeide på samme måten som en generalstab i krig. Man spør seg: «Hva skjer, hvis?», og på denne måten finne frem til den riktige taktikk. For en slik bedriftsledelse er det absolutt nødvendig å delegere ansvar. Informasjonssystemet innenfor foretagende må fungere optimalt. Det må være konstruert som et lærevillig system som stadig overvåker og styrer seg selv. Bedriftsledere i år 2000 vil ha mye tid, ellers dokumenterer han at han sitter håpløst fast i rutiner og dermed er inhabil. Den moderne manager vil ikke sette responsen av sine avgjørelser i relasjon til fortiden, men se disse i forhold til prognosen som han selv har satt opp. Avviket vil han benytte som et verktøy til å korrigere sitt system med. Han vil altså være fremtidsorientert i en langt høyere grad enn tilfellet er i dag. I hans årsberetning vil det ikke stå: «Vi har oppnådd en produksjonsstigning på X % i forhold til året før,» men: «produksjonen har oversteget de planlagte tall med Y %».

Lederne av mellomsiktet vil innta funksjonen som et slags brannvesen, nemlig å gripe inn i bestemte tilfelle. De forskjellige løsninger på problemstillingen: «Hva skal jeg gjøre, hvis?» er allerede løst på forhånd. Deres virksomhet begrenser seg altså til å løse ut bestemte funksjoner i hvert tilfelle. Fremtidens manager må altså ha mye fantasi, slik at han ved hjelp av rasjonelle simulasjonsbilder kan erkjenne de utviklingstendenser man har og allerede på forhånd foretar de avgjørelser som i hvert enkelt tilfelle vil bli nødvendige.

Kjøper man en maskin er det meget enkelt å få

tak i en oppstilling over denne maskinens samtlige egenskaper. Når man ansetter et menneske i en bestemt stilling, hvor får man da et kartotek som viser alle de egenskaper som dette menneske sitter inne med? For det meste vil man si: «Å, det er ingen sak, Pedersen greier det nok.» Spørsmålet hvordan mennesket skal integreres i arbeidet er en av de oppgaver som i kommende år må løses bedre. Bare den som kjenner medarbeidernes egenskaper, innlemmer ham optimalt i firmaet. Integrasjonen i foretaket forutsetter medbestemmelse, medansvar og delaktighet i resultatet. Fremtidens organisasjonsform vil gå over i en faglig struktur. Helhetsbetraktningen vil bli fremherskende, og hver enkelt medarbeider vil bli verdsatt i forhold til det han betyr for firmaet totalt.

Et aktuelt spørsmål i denne forbindelse er om Europa er på rett vei til i fremtiden å kunne mestre disse problemene. Her må man ha lov til å være skeptisk. Et lands skjebne bestemmes i stadig høyere grad av innbyggernes skapende produktivitet. Dermed rykker skole- og utdannelsessektoren i forgrunnen. Dette området må gjennomtenkes på nytt, og utbygges intensivt. Forskning og skolevesen, slik det drives i dag, hører antikken til. Det burde f. eks. inndeles på følgende måte:

1. Tenketeknikk (hvordan kan man tenke suksessfullt?).
2. Informasjonssøken innenfor saksområdet (i likhet med vår forskning).
3. Informasjonsformidling innenfor saksområdet.
4. Informasjonssøken i det hypotetiske område (kritisk tenkning).

Det er høyst nødvendig med en omlegging av menneskesamfunnet. Foreldete tenke- og handlemåter kan ikke bibeholdes kritikkfritt. Rasjonaliseringen må underkastes fornuftens grenser. En menneskeverdig eksistens i en tidsalder av perfekt teknikk forutsetter en kritisk selvbevissthet, som ikke ubetinget følger det som påtvinges oss. Man må også undersøke om den industrielle produksjon i stadig høyere grad skal økes eller om man ikke heller skal tenke ut en «etter-industriell tidsalder» der menneskets behov begrenses til et rimelig nivå.

Bare tiden vil vise om den verden vi er på vei inn i vil gjøre livet for våre barn mer leveverdig enn det var for oss. Hadde endog høy levestandard og materielle goder vært eneste forutsetning for menneskelig lykke og tilfredshet hadde det neppe vært grunn til engstelse. Men tidene hittil har jo med all tydelighet vist oss at så ikke er tilfelle, fordi menneskenes krav og oppnådde levestandard er ledd i en ond sirkel.

Derfor vil vår søken etter de virkelige og ekte verdier i livet også i fremtiden danne grunnlaget for lykke og tilfredshet uavhengig av hvordan verden ellers tar seg ut.

Hvorom allting er — man vil vel i fremtiden kanskje i høyere grad enn i dag snakke om «de gode gamle dager» med et snev av sorg, sentimentalitet og lengsel i blikket.

God jul!

Julens premieoppgave

Hvem kan finne alle de falske navnene?

Nils: Skal si at dere norsk-amerikanere er flotte i klærne? Hvor har du kjøpt den fine dressen?

Ole: — Den har jeg kjøpt i Abcdve.

Nils: — Og de flotte skoene?

Ole: — De er kjøpt i Åæøåzyb.

Nils: — Og det slipset med juletreet på?

Ole: — Det fikk jeg av en pike i Qbc Zeywqwc.

Nils: — Men den fine stokken i ibenholt?

Ole: — Arvegods etter en onkel «bpwr jwr».

Nils: — Men den elegante hatten?

Ole: — Den har jeg jamen kjøpt i Bcqb.

Hvem kan finne de falske navnene? *Samme falske bokstav erstattes med samme ekte bokstav.* Bare én av bokstavene i navnene er som den er. Men hvilken?

Vi setter opp 2 premier for riktig løsning av denne oppgaven. Svarene sendes redaksjonen *innen* 25.1.69. Hvis flere riktige løsninger vil det bli foretatt loddtrekning.

Forslagsvirksomheten S/T

Det er ikke alltid man får et hurtig svar på et innsendt forslag. Grunnene kan være så mange. I de fleste tilfelle finnes det en unnskyldning, i noen tilfelle ikke.

Forslagskomiteen i Trondheim har notert seg at der i Bedriftsutvalget er reist kritikk mot sen behandling av enkelte forslag, og vil gjøre sitt til at dette blir bedret på.

Det foreligger nå nye statutter for forslagsordningen i firmaet. Disse blir utdelt med det aller første hvis de ikke allerede er utdelt når dette leses. Det vil videre bli satt i gang en kampanje for å øke interessen for ordningen. Dette er også i tråd

med de intensjoner som organisasjonene LO og NAF har i og med utarbeidelsen av diskusjonslisten i forbindelse med anstrengelsene for større effektivisering på arbeidsplassene i anledning arbeidstidsforkortelsen.

Det er jo heller ikke å forakte at premiebeløp for forslag er skatte- og oppgavefri, og følgelig kan være en god slant å ta med på veien.

Direktør Johan Bottheim

skal slutte hos oss, men vil fortsette sitt arbeid i Siemenskonsernet, da han i løpet av 1969 skal overta stillingen som administrerende direktør i Svenska Siemens AB. Direktør Arne Feichtinger vil fra høsten 1969 tiltre stillingen som arbeidende styreformann i Svenska Siemens AB.

Vi takker direktør Bottheim for den innsats han har gjort hos oss, og da spesielt i Siemens, Trondheim, og ønsker ham til lykke i hans nye stilling.

Vi ønsker også direktør Feichtinger mange hyggelige og gode år, og det vil han sikkert få som den livskunstner han er.

Direktør Arne Feichtinger (t.h.) ønsker Siemens-avisens redaktør, Eivind Kolstad, hjertelig velkommen ved en tilstelning i Siemenshuset i Stockholm.

MARKEDSFØRINGSKONSEPTET

(Forelesning holdt ved Østfold Tekn. Skole)

Det er ikke helt enkelt i et relativt kort innlegg å forsøke og gi en orientering om hva markedsføringsarbeidet i næringslivet, etter min mening, innebærer. Jeg vil gjøre det på den måten at jeg nevner endel sentrale faktorer som forhåpentligvis vil gi impulser til ettertanke om temaet.

Det totale industrielle system.

Innledningsvis vil jeg gi en kort orientering om hvordan markedsføringsfunksjonen er plassert i bedriften og det omliggende miljø. Det er vel en realitet at våre tekniske læreanstalter generelt har lagt liten vekt på å undervise elevene og motivere dem om viktigheten av salgsfunksjonene innen kraftforsyning og industri. Det har til dels dannet seg en myte om at det ikke er fint for en ingeniør å beskjeftige seg med denne aktiviteten. Jeg tror at den realitet har vært til meget stor skade for næringslivet. Det påstås at nordmenn er dårlige selgere, og dette gir seg spesielt ugunstig utslag når vi konkurrerer på eksportmarkedene. Dette er ikke så uventet, for som bekjent gjør trening mester og dette gjelder også på feltet markedsføring.

Man vil være kjent med at rent generelt er varestrømmen slik:

Produksjon → Distribusjon → Forbruk

Tradisjonelt har det vært en tendens til at man har betraktet disse funksjonene isolert.

Man har i bedriftene hatt en fabrikkasjons-enhet som har utviklet og laget produktene, og så har man hatt en salgsavdeling som har solgt disse produktene. Disse avdelingene har ikke hatt mye innflytelse på hverandre mens prosessen har pågått. Resultatet av dette manglende samspill har ofte gitt meget ugunstige utslag, for eksempel at produksjonsenheten har laget uselgelige produkter. Det sier seg selv at hvis slike ting skjer for ofte, vil ikke bedriften bestå svært lenge, spesielt i tider med sterk konkurranse. Det er nettopp i tider med sterk konkurranse det viser seg om en bedrift funksjoner på en slik måte at den klarer å overleve. På de organisatoriske felter er det i de siste årene også blitt forsket meget, og man er kommet til at det nytter ikke å dele opp en bedrift i avdelinger som isolerer seg fra hverandre. Bare de bedrifter som forstår at det må være et samspill mellom personer

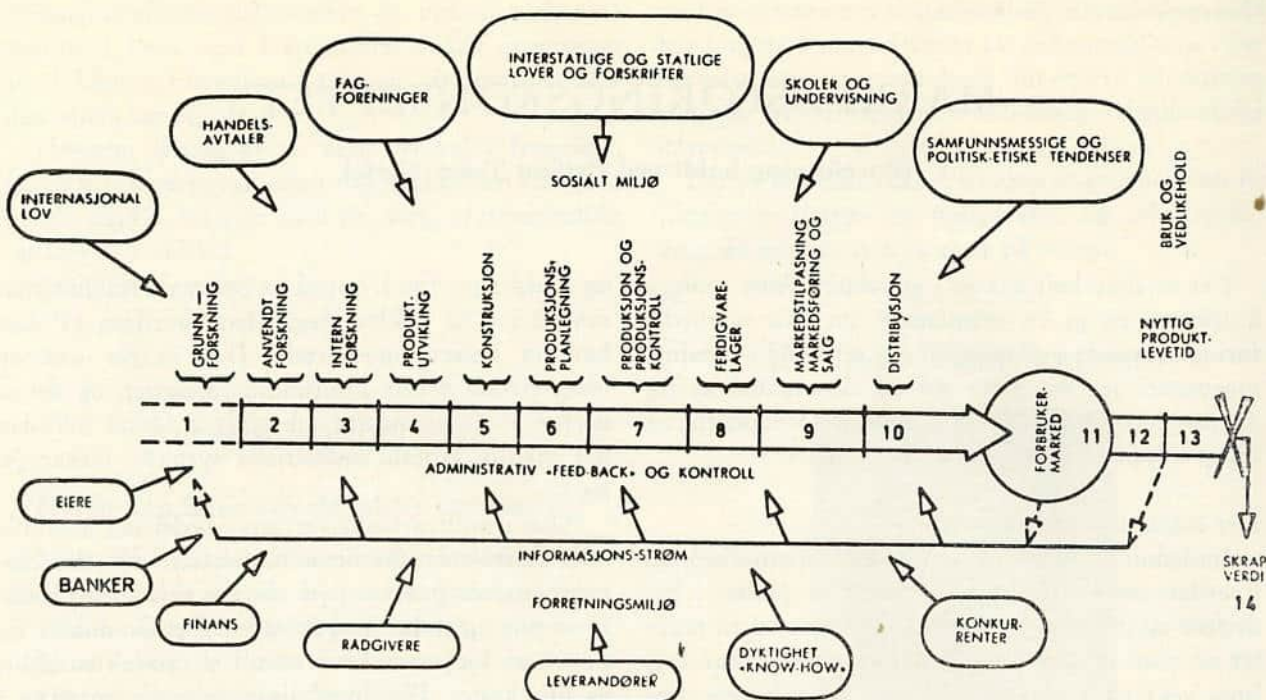
og avdelinger for å oppnå et optimalt resultat, har muligheter til å klare seg. Men bedriften er ikke bare et isolert foretagende. Den inngår som en integrerende del av samfunnsmaskineriet, og det er derfor av fundamental viktighet å forstå hvordan det såkalte «totale industrielle system» virker (se fig.).

Pilen i midten beskriver selve bedriften med alle dens funksjoner. I større foretak som for eks. Siemens, starter prosessen på venstre side med grunnforskning og ender med at varen eller produktet tas i bruk av kjøperen. Etter en tid er produktet utslitt og blir kastet. Det er administrasjonens oppgave å sørge for at alle funksjoner i bedriften blir samordnet slik at alle trekker i samme retning; altså såkalt administrativ «feed back» og kontroll. Nå er ikke bedriften et isolert foretagende, men inngår som del av det totale samfunnsmaskineri. Bedriften er således utsatt for krefter utenfra som påvirker de avgjørelser som må taes. På fig. er dette anskueliggjort ved å antyde at bedriften befinner seg i ytre miljø. Fra disse ytre miljø virker det krefter som i noen tilfelle setter begrensninger og i andre tilfelle har en katalyserende virkning på de avgjørelser som tas i bedriften. Det må bemerkes at disse kreftene ikke bare ensidig har retning inn mot bedriften, men svært ofte vil foretaket gi impulser som i like stor grad påvirker det miljøet det befinner seg i. Disse kreftene av vekslende retning blir gjerne betegnet vekselvirkningsfaktorer.

Man får forståelsen av at det ikke nytter å isolere seg i avdelinger eller båser i en moderne bedrift, men snarere dra nytte av de fordeler et fruktbart samarbeide gir både eksternt og internt.

Markedsføringsfunksjonen.

La oss så gå over til å se litt nærmere på selve markedsføringsfunksjonen i bedriften. Det som jeg har antydnet hittil, men sagt på en annen måte, er at det har vært en tendens til at ingeniører er hva man benevner *produktorientert*, mens man i dag legger mer vekt på at markedsføringsingeniøren er hva man benevner *markedsorientert* eller *kundeorientert*, dvs. at man i markedsføringen har det totale konseptet klart for seg og ikke bare ønsker å selge «verdens beste maskin», men spør hvilke pro-

Det totale, industrielle system (ref. T.U. nr. 47-1967).

dukt som er best egnet til å løse kundens eller markedets behov til den gunstigste pris. En slik tenkemåte er særdeles viktig når det gjelder utvikling av nye produkter. Det er her man har fått inn slike begreper som *verdianalyse*. I verdianalysen definerer man et produkts verdi som en slik funksjon:

$$V = \frac{f(B + A)}{P}$$

Dvs. det er et direkte forhold mellom en vares verdi (V) og dens bruksegenskaper (B) samt attraksjonsverdi (A), mens forholdet er omvendt når det gjelder prisen.

Det er naturlig at ingeniører er produktorientert. Produktstoltheten er i og for seg en verdifull egenskap, men på dagens og morgendagens marked er det nødvendig at alle som kommer i kontakt med kundene har det nødvendige vidsyn som gjør at de ser på sitt produkt ut fra kundens synspunkt både før og etter kjøpshandlingen.

I moderne markedsføring er det ikke bare den tradisjonelle selgeren som har kundedekontakt. Med markedsføring mener vi alt det arbeid som er nødvendig for å få varer og tjenester fra produksjonen og helt frem til effektiv nytte for forbrukeren. I de senere år har man fått salgssingeniører som forutsettes både å ha teknisk og merkantil innsikt, og jeg er overbevist om at det er den slags folk man

trenger i moderne industriell markedsføring, men samtidig er det nødvendig å få forståelse for at alle i en bedrift som har kontakt med kunden spiller en aktiv rolle i salgsfunksjonen. Det er nødvendig å skape et salgsmiljø i bedriften rundt lederen og markedsføringsavdelingen, slik at alle som har kundedekontakt opptrer på den rette måten og er med og opparbeider tillit for firmaet.

Før vi prøver å skape et salgsmiljø, må vi se litt på hva vi mener med salg. Hva er det vi selger? Er det bryteren, reléet eller kabelen? Nei, vi selger ikke bare selve produktet, men de tjenester produktet yter, og for å oppnå salg, må vårt produkt yte de tjenester kunden har behov for. Dessuten må prisen stå i forhold til ytelsene, og kunden må finne det rimelig å betale den prisen som dekker de ytelsene han har behov for.

Vi ser altså at kundens behov bestemmer kvaliteten, og bedriftens oppgave er å lage et produkt som best mulig dekker kundens behov.

Hvordan skal vi så påvirke kundene til å kjøpe våre produkter? Et godt produkt er det vanligvis lett å selge, men vi må også tenke på den menneskelige faktor. Vi handler nemlig ikke med upersonlige bedrifter, men med mennesker i bedriftene. Det gjelder å bygge opp en goodwill og en tillit til oss selv og vår bedrift som gjør at kunden også får tillit til våre produkter.

La meg antyde følgende fire prinsipper som kan

gi oss en riktigere forståelse av moderne markedsføring:

1. Salg er å selge tjenester varen yter — ikke varen selv.
2. Salg er å handle med mennesker — ikke med firmaer.
3. Salg er å oppfylle kundens reelle behov.
4. Salg er aktiv påvirkning av mennesker.

Bedriftens fremtid er avhengig av at vi klarer å bygge opp tillit til våre produkter, vår organisasjon og oss selv. Denne tillit må bygges opp planmessig. Et sentralt punkt i planen må være å få bedriftens folk til å komme godt ut av det med alle kundens folk de får kontakt med. Et treningsprogram vil kunne hjelpe de fleste til å unngå de feil som er så alminnelige — og som har ødelagt mangt et salgsopplegg.

La oss se litt på en bedrifts konkurransemidler:

I en moderne bedrift spiller markedsføringsfunksjonen en sentral rolle, og hvis man ønsker å bli en effektiv markedsføringsingeniør bør man ha grunnleggende kjennskap til de midler som står til rådighet i salget. Selvsagt er det i en bedrift spesialavdelinger som tar seg av de forskjellige aktivitetene, men det er markedsføringsmannen som svært ofte koordinerer det hele. Dette vil muligens komme klarere frem når vi ser litt på markedsføringsavdelingens organisasjon.

La oss først ta for oss definisjonen av markedsføring. Markedsføring (marketing) kaller vi alle de aktiviteter som er forbundet med å identifisere og forutse kundens behov, meddele disse behov til forskning, utvikling og produksjon, for deretter å stimulere og skape etterspørsel, og til slutt overføre varer og tjenester fra produsent til forbruker.

Denne beskrivelsen av *markedsføringen* grunner seg på den filosofi som hevder at:

Tilfredsstillende lønnsomhet ved salg og investeringer kan kun oppnåes ved å identifisere, forutse og tilfredsstille kundens behov og ønsker. (The marketing concept.)

Vi setter altså som tidligere nevnt kunden eller forbrukeren i sentrum for hele vår aktivitet.

Det må være et rimelig krav at selve markedsføringen er organisert slik at den kan imøtekomme disse krav. Jeg skal ikke her gå i detaljer, men vil nevne de hovedaktivitetene som vanligvis henhører til markedsføringsfunksjonen:

1. Markedsundersøkelser,
2. Produktutvikling,
3. Produksjonsspesifisering,
4. Budsjettering og kontroll,
5. Salgsprognoser,
6. Lagring og transport,
7. Aktivt salgsarbeide,
8. Ordremottaking,
9. Teknisk informasjon, reklame og Sales Promotion,
10. Innkjøp.

Dette er altså en rekke disipliner som en markedsføringsingeniør bør ha kjennskap til, og etter som få av disse fag hører med til opplegget på de tekniske skoler, sier det seg selv at markedsføringsaktivitetene må læres etter skolen ved en eller annen form for etterutdanning.

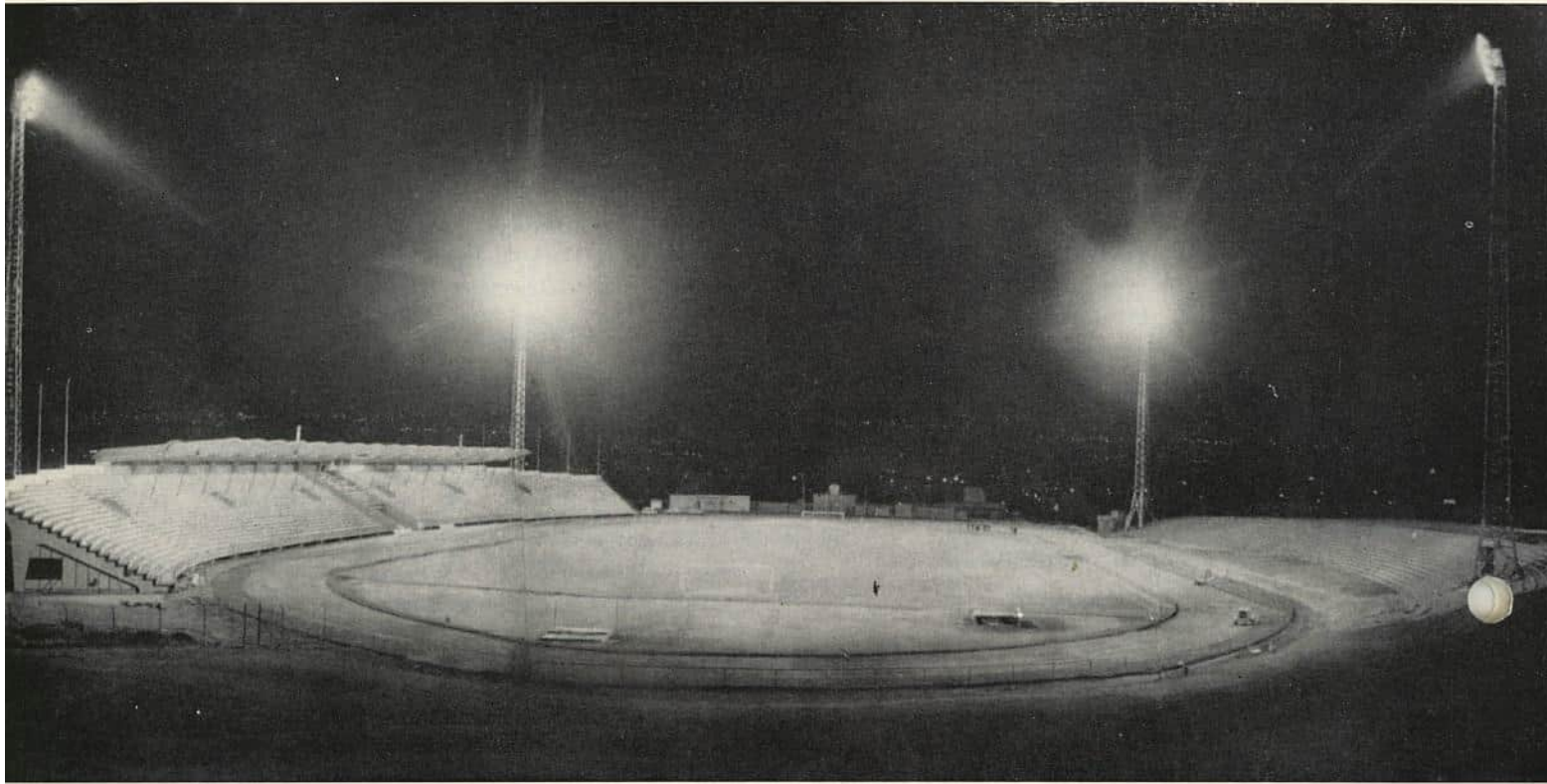
Hvilke krav er det så man stiller til en markedsføringsingeniør? En forutsetning bør være at vedkommende er utadvendt, dvs. at han synes det er morsomt å knytte kontakt med folk. En annen forutsetning bør selvsagt være at han er interessert i markedsføringsarbeide samt kjøp og salg. Det er videre nødvendig å ha en solid teknisk bakgrunn og helst erfaring fra den kundegruppe som man blir satt til å betjene.

Et meget viktig fag for en markedsføringsingeniør er *økonomi*. Dette kan man jo i første omgang studere på egen hånd. Det er meget å anbefale at en yngre ingeniør som ønsker å gå inn for salg, de første årene forbereder seg for oppgaven ved å arbeide på spesialavdelinger i en bedrift. På slike avdelinger får man anledning til grundig å studere noen få spesielle oppdrag, samtidig er det vanligvis, for en ærgjerrig ung mann, muligheter til å ta spesialundervisning i typiske markedsføringsdisipliner.

Det skulle fremgå av denne redegjørelsen at det stadig stilles større og større krav til markedsføringsfunksjonen i bedriftene, og følgelig også til det personell som skal utføre denne funksjonen.

(Forts. side 31.)

Ny triumf for Siemens' armaturteknikk på idrettsbaner

På området moderne stadionbelysning kan vi trygt si at Siemens var en pionér i og med leveringen og montasjen av flombelysningen for Bislet idrettsplass i forbindelse med vinteromlympiaden 1952.

På Bislet er det benyttet 20 stk. Uddeholms belysningsmaster rundt banen. Hver mast er forsynt med 12 stk. lyskastere hver med 1 stk. 1500 W glødelampe.

Hovedbelysningen er supplert med en rekke skråstrålere montert under taket for «store stå».

Den samlede installasjon for Bislet utgjør ca. 390 kW, og belysningsstyrkens nyverdi ville for dette anlegg være ca. 200 lux.

En kan med full rett si at flomlysanlegget på Bislet Idrettsplass har hevdet seg meget godt kvalitetsmessig helt fra det var nytt og fram til i dag.

Imidlertid er utviklingen, som på de fleste andre felter, også for flombelysning av stadionanlegg, gått raskt fremover, og takket være den nye OSRAM halogen-kvikksølvlampe HQI 2000 W (med sine 170 000 lm) kunne Lerkendal stadion i Trondheim den 18. september i år ta i bruk sitt nye flomlysanlegg og oppnå en nyverdi belysningsstyrke på mer enn 400 lux ved en samlet effekt på bare 116 kW. Anlegget er kommet i stand takket være et meget godt samarbeide mellom oppdragsgiveren,

Trondheim kommune v/elektrisitetsverket, og Siemensavdelingene TS 622 i Erlangen, Siemens/Oslo og Siemens/Trondheim. Sistnevnte har også stått for montasjen av anlegget.

De tekniske data er følgende: 4 stk. fagverksmaster med totalhøyde ca. 50 m, 56 stk. Siemens flomlyskastere type 5NA 715 bestykket med 2 380 000 lm (tilsvarende 128 stk. 1000 W glødelamper). Samlet effekt 116 kW. Midlere belysningsstyrke 400 lux.

Fra Adresseavisen 19. september siterer vi:

«Aldri så festlig på Lerkendal!»

Selv om det ble tap for våre egne gutter mot de østerrikske proff-spillere i går, kan man som en av de drøyt 22 000 som kranset seg rundt gressmatten slå fast at aldri har det vært så festlig på Lerkendal som nettopp i går kveld. Flomlyset imponerte . . .»

Mellom pionéranlegget Bislet og det siste vellykkede anlegg på Lerkendal i Trondheim har Siemens levert belysning til en mengde større og mindre idrettsanlegg løst etter forskjellige prinsipper. Spesielt bør nevnes Sarpsborg stadion som var det første anlegg i landet med 4 høye hjørnemaster og Melløs stadion i Moss som er belyst med halogen-glødelamper fra 6 master (3 på hver langside).

(Forts. side 31)

Bedriftsutvalget S/T

I tillegg til de vanlige referatsaker som regnskap, budsjett osv. har Bedriftsutvalget oppe til behandling bl. a. saker som omhandler firmaets ansatte på det mer personalmessige plan.

Av slike saker er kanskje spørsmålet om bedriftslegeordning også ved S/T det som for tiden omfattes av størst interesse. Firmaet har i dag en avtale med en fysioterapeut som oppsøker de ansatte på sine arbeidsplasser på Sluppen etter en oppsatt plan i forbindelse med sin faste arbeidstid her hver torsdag. Dessuten er det mulig å treffe nærmere avtale med henne om konsultasjon utover den tid som er oppsatt i planen.

S/O har nå søkt i dagspressen etter bedriftslege og sykesøster i forbindelse med overflyttingen til Linderud. Dette har bevirket at spørsmålet om bedriftslegeordning også for S/T er aktualisert og nå som nevnt tatt opp i Bedriftsutvalget i Trondheim.

Saken er til nærmere behandling.

Fra montørhold er spørsmålet om avansementsmuligheter for de ansatte tatt opp. Ved slike opprykk mener bedriften at man har tatt nødvendige hensyn til den enkeltes kvalifikasjoner. De ansatte har nå anmodet om at aktuelle stillinger kunngjøres internt for på denne måte å gi de interesserte i firmaet anledning til å søke. Denne fremgangsmåte vil også gjøre utvelgelsen sikrere.

Spørsmålet om å montere motorvarmere ved endel parkeringsplasser har vært behandlet. Det er forbundet med så mange praktiske vanskeligheter i forbindelse med snørydding, disposisjonsrett til bestemte parkeringsplasser m. m., at forslaget ikke er praktisk gjennomførlig.

Fellesturer til Siemens, Tyskland, er populære. Dessverre kan ikke alle få dra da antallet hver gang er begrenset og turene bare arrangeres mnd års mellomrom. Det er derfor naturlig at spørsmålet om utvelgelse til disse turer har vært luftet også i Bedriftsutvalget.

Reisene er kommet i stand etter initiativ fra Siemens, Tyskland. Opprinnelig gjaldt innbydelsen for funksjonærer med lengre tjenestetid, men som på grunn av sin stilling i firmaet ikke fikk mulighet for tjenestereiser til Siemens, Tyskland. Senere er dette med honnørreiser delvis falt bort slik at også funksjonærer med kortere ansettelsestid i firmaet kan bli tatt ut.

Reglene som gjelder for utvelgelse av deltagere er selvsagt utarbeidet av innbyderen og er felles for alle slike grupper som kommer til Tyskland. Det er ønske om språkkunnskaper, noenlunde lik sammensetning m. m. m. Det er imidlertid nå kommet

ønske om at også andre kategorier ansatte får anledning til å være med. Dette blir nå tatt opp.

Det er videre bedt om en orientering om lånemulighetene i firmaet. Når det gjelder lån mot pant i fast eiendom kan søknad sendes inn til firmaets pensjonskasser. Pensjonskassenes midler er imidlertid begrenset slik at bare en liten del av søknadene kan imøtekommes. * Vurderingen foretas av Pensjonskassenes styre som består av representanter for de ansatte og firmaledelsen.

Ellers er det adgang til å søke firmaet om garanti for lån i bank i forbindelse med boliginnskudd hvor regelen generelt er den at den enkelte må selv skaffe til veie minst halvparten av innskuddet. Disse lån er relativt kortsiktige og har en høyere rente enn fastlån. Firmaets kvote i banken er dessuten begrenset slik at det i enkelte perioder kan være nødvendig med en prioritering også her.

Arbeidstidsforkortelsen

Arbeidstidsforkortelsen kom i stand bl. a. under forutsetning av at det skulle finne sted en ytterligere rasjonalisering på arbeidsplassene slik at man kan holde produksjonen oppe eller øke den på den kortere arbeidstid.

LO og NAF i samarbeid med Norsk Produktivitetsinstitutt har i denne forbindelse utarbeidet en diskusjonsliste vedrørende effektiviseringstiltak på arbeidsplassene. Her blir forskjellige spørsmål trukket frem for nærmere diskusjon i bedriftene.

Overensstemmende med de retningslinjer som er trukket opp i diskusjonslisten er det overlatt til avdelingsutvalgene å gjennomføre denne sak. Underutvalg vil etter hvert bli tildelt konkrete oppgaver fra de hovedspørsmål som er reist i listen. Det vil også bli aktuelt å nedsette utvalg innen de avdelinger i bedriften som ikke sorterer under avdelingsutvalgene for anlegg og fabrikk.

Diskusjonslisten vil bli forsøkt delt ut til alle ansatte snarest mulig. Det er å håpe at diskusjonen kommer i stand også utenom arbeidsgruppene. Dette vil sikkert også bety meget for forslagsvirksomheten som allerede er blitt en faktor hos oss.

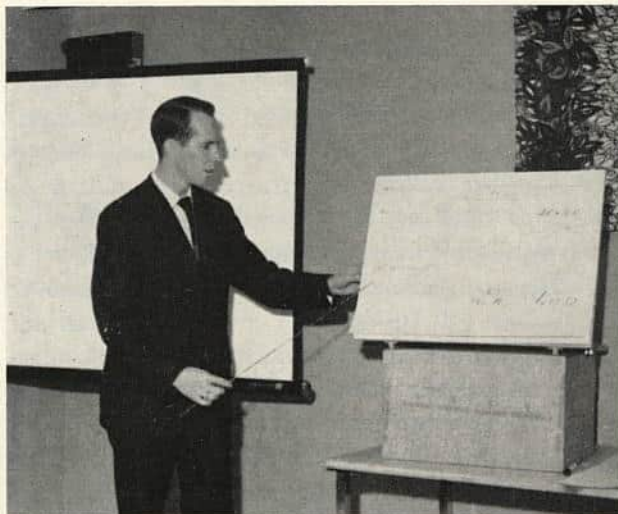
Tekniske møter i Bergens distrikt

Langhelle ønsker velkommen til møtet.

Fanebust orienterer om moderne sikringsmateriell.

Gismervik foredrar om jordfeilbrytere.

Endel av deltagerne på et av møtene.

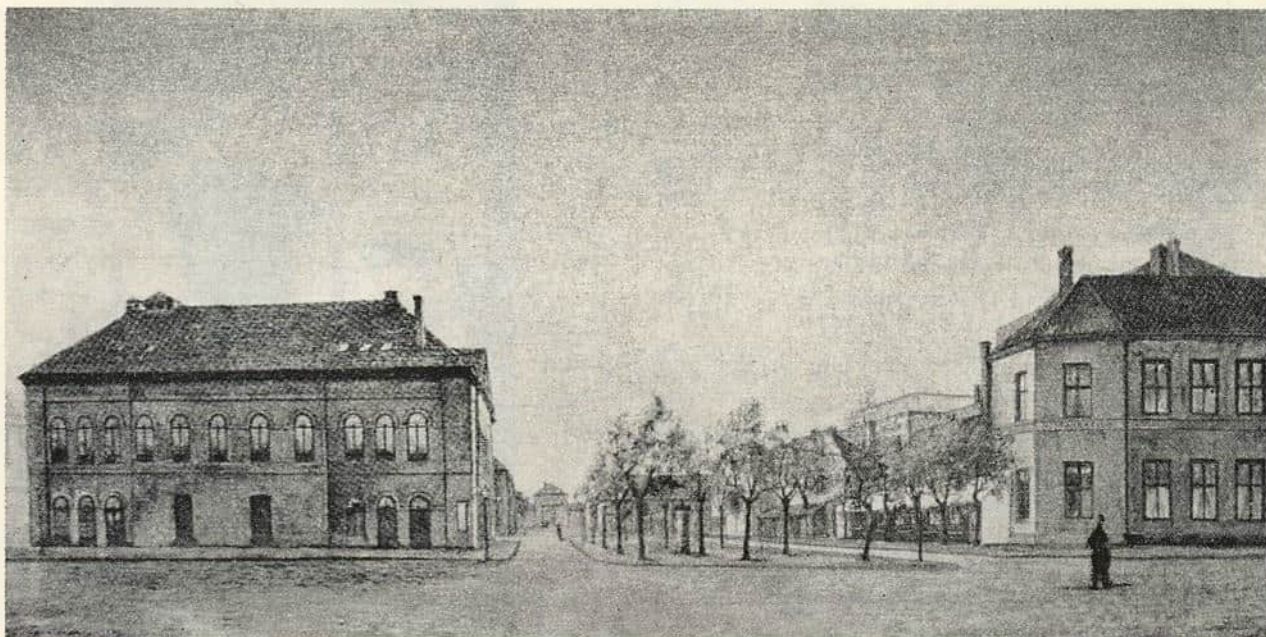
Salgsavdelingen, S/Bergen, har i oktober i år arrangert 3 tekniske møter, hvor programmet har vært:

1. Moderne sikringsmateriell v/ingeniør A. Fanebust.
2. Hovedtema:
Siemens jordfeilbrytere, teknikk og anvendelse v/salgssjef J. Gismervik.

Møtene i Florø, Vaksdal og Førde er de 3 første i rekken av planlagte foredragsmøter i Bergens distrikt, hvor avdelingens egne ingeniører har stått som foredragsholdere.

Oppslutningen til møtene har vært nærmest 100 %, og vi har inntrykk av at det blir satt stor pris på dette initiativ.

Fra det gamle Christiania

Christiania Theater. Bankplassen 1889. Til høyre Engebrets Café. (Etter maleri av Jens Wang.)

LUN KVELD

Etter å ha vært opptatt med alle slags gjøremål, vært borte og hatt besøk, kommer endelig en kveld man kan tilbringe i hjemmets ro og fred uten at et menneske forstyrrer en.

Finnes det noen bedre form for avslapning fra verdens opprivende jag, enn å gå sånn alene og rusle i hjemmets stuer, uten å være nødt til å lytte til noen og svare noen. Være helt seg selv. Slenge seg ned i den beste stolen og legge pipen fra seg hvor en lyster. Bla i en bok, kaste noen bjerkekubber på peisen og se ilden flamme gult opp i dempet belyst stue. Gå bort til vinduet og se på de mørke trærne i parken og lytte til kveldens lyder og fjern trafikk fra en gate.

En forunderlig ro senker seg over ens nerver og sinn. Behagelig dveler du i en dyp stol og leser en munter historie av en virkelig humorist så du rent humrer for deg selv. Ler endog høyt kanskje, og blir i godt humør.

En virkelig god og morsom bok setter en i meget bedre humør enn hva et menneske gjør. Du kan legge boken vekk når du har lyst, slikt kan man ikke gjøre med et menneske, en kan ikke be noen å gå uten at det blir misforstått og er et brudd på

gjestfriheten. Ingen kan bli en så god og trofast venn som en bok.

Så spankulerer du litt omkring i stuen, oppdager noe nytt ved et maleri, noen strøk du ikke har sett før. Merkelig så god farge den fjorden har. Det er som om sommeren stiger inn til deg. God varm sol-sommer hvor et par brune unger leker nede på fjellene ved sjøen.

Å, hvor man kan nyte en slik kveld blottende alene i sitt eget hjem. Det knitrer på peisen og gule flammer spretter i kåte kast og slikker sotflekken kalk. Nei, ingen fred er som hjemmets når peisvarmen sammen med leselampen lager gyldent trylleskjær som virker som balsam etter slitet i det evige hverdagsmas.

ek.

En grunn til at folk så sjelden ser de sjanser som byr seg er at sjansene som oftest er gjemt bak hardt arbeid.

Han spurte om hun ville gifte seg med ham. Jo, det ville hun, men hun måtte bare spørre sin mann først . . .

Fra «Familien Iversen ved bridgebordet»

Av R. Halle - 1945

Er det sekser igjen, sa majoren litt grettent, denne gang håper jeg for deres skyld at dere har de nødvendige ess.

— Vi pleier da å få seksere selv om vi har et ess for lite, sa Einar med tydelig adresse til det forrige spill.

Mens Charlotte tenkte på hva hun skulle spille ut, byttet Bibbi og Einar kortene, og majoren som var meget våken når det gjaldt små psykologiske detaljer, la med adskillig fortrøstning merke til at hverken sønnen eller datteren så særlig fornøyd ut. Det er nok noe i veien med denne slemmen også, sa han til seg selv, mens han spent ventet på utspillet. Omsider kom ruter 3 ut fra Charlotte, og majorens og Bibbis hender var:

Bibbi
 ♠ 9 7 2
 ♥ 10 9
 ♦ Ess K D 10 5
 ♣ K 5 2

N	
V	Ø
S	

Majoren
 ♠ Kn 5 4
 ♥ Ess 7 6
 ♦ 9 7
 ♣ 10 9 8 7 6

Og meldingene har gått:

Bibbi	Einar
1 ruter	2 spar
3 ruter	3 hjerter
3 spar	6 spar

Et meldingsforløp, resonnererte majoren, som ingenlunde utelukker at man også denne gang har 1 ess for lite.

Charlottes ruter 3 ble stukket på bordet, og Einar la knekten. Det var tydelig at han ikke likte situasjonen og majoren hadde en meget bestemt mistanke om grunnen. Denne mistanke gikk over til visshet, da Einar fortsatte med en høy ruter fra bordet og la kløver Kn fra egen hånd. Charlotte hadde nok kløver Ess, men hadde ikke våget å spille det ut.

Einar spilte nå tredje ruter fra bordet.

— Nei, den går ikke, sa majoren og stakk med spar 4.

Einar stakk over med spar 6, høyspilte trumfen to ganger og la opp. De fire hender var:

Bibbi
 ♠ 9 7 2
 ♥ 10 9
 ♦ Ess K D 10 5
 ♣ K 5 2

Charlotte
 ♠ D 10
 ♥ 8 5 4
 ♦ 8 6 4 3 2
 ♣ D 4 3

N	
V	Ø
S	

Majoren
 ♠ Kn 5 4
 ♥ Ess 7 6
 ♦ 9 7
 ♣ 10 9 8 7 6

Einar
 ♠ Ess K 8 6 3
 ♥ K D Kn 3 2
 ♦ Kn
 ♣ Ess Kn

— Dette skulle du ha følt, far, lo Bibbi.

— Det kan være verdt å legge merke til, Einar kunne ikke nekte seg fornøyelsen av å holde en liten forelesning, at en sekser kan betes selv om spilleren har de nødvendige 3 ess. Det kan være andre forhold som gjør at en sekser ikke fås, og her vil jeg særlig peke på et hyppig forekommende moment, nemlig at det er en taper i trumffargen. Når en av motspillerne har D 10 i trumf og den andre knekten tredje, så må det bli en trumftaper, med mindre —.

— Du må ikke dosere mer, når du vet far ikke tåler det, sa Charlotte. Men majoren hadde allerede reist seg og var på vei til soveværelset.

Generalforsamling i Siemenslaget i Bergen

Siemenslaget i S/B avholdt generalforsamling 22. oktober med beklagelig dårlig deltagelse.

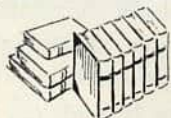
Av årsberetningen for 1967—68 fremgikk det at laget i 1968 har hatt 80 medlemmer, dvs. så godt som 100 % oppslutning fra de ansatte. På idrettsfronten har det vært heller få arrangements, men ett lag har deltatt fast i en liga i bedriftsbowling, hvor det har oppnådd en bra plassering. Videre har det vært prøvet å få gang et «mosjonsparti», men dette har strandet på dårlig deltagelse og vansker med å skaffe egnet lokale. Av andre arrangements kan nevnes juletreffet for barn, og blåtur (omtalt i bladets forrige nr.).

Årsfesten 1968 er allerede fastlagt og innbydelse sendt ut. På bakgrunn av fjorårets vellykkete fest, regnes det med god oppslutning.

Etter at årsberetning og regnskap var blitt enstemmig godkjent, gikk man over til valg. Formannen, O. Alfheim hadde bedt om å bli løst fra sitt verv, og som ny formann ble valgt A. Moldestad. Som styremedlemmer ble følgende valgt: O. Gjesdal (gj.v.), M. Halvorsen (ny) og J. Olsen (ny). Varermann: B. Losnegård (ny).

Under dagsordens punkt «eventuelt» diskuterte man nye aktiviteter som Siemenslaget burde sette på sitt program. Forslagene var mange, men det ble notert mest stemning for å få i stand en kombinert bridge- og sjakk-kveld med jevne mellomrom, da dette syntes å få bredest oppslutning. Den fratredende formann uttrykte håp om at det nye styret hadde notert seg de forslag som forelå, og ønsket det nye styret lykke til med arbeidet fremover. Den nye formann takket for forsamlingens tillit og håpet det ville være mulig å få samlet flere av medlemmene ved neste korsvei.

J. O. A

BIBLIOTEKET

DK 41	Fachwörter der Datenverarbeitung, Englisch-Deutsch, Siemens.
DK 621.301	VDI — Wasserdampftechnik, Ernst Schmidt.
DK 621.3	Aufgabensammlung zur Starkstromtechnik, Hans Prassler-Adolf Priess.
DK 621.399	Kombinatorische und sequentielle Netzwerke. Grundlagen und Anwendungen der Automatentheorie. Dieter Schulte.
DK 621.393	Taschenbuch der Nachrichtenverarbeitung, K. Steinbuch.
DK 657	Den store regnebok.

DK 621.316	Elektronische Digitalrechner, H. Lange.
DK 621.399	Wörterbuch der Automation, Ernst P. Pils.
DK 621.399	Wörterbuch, Baustein der Elektronik.
DK 621.395	Neuzeitliche Fernsprechvermittlungstechnik, Horst Woller — Kurt Sobotta.
DK 621.395	Handbuch für den Selbstwählfernverkehr.
DK 621.317	Baustein der Digitaltechnik.
DK 621.39	Elektronische Zählaltungen.
DK 621.39	Elektronische Speicher, Aufbau elektronischer Speicherverfahren.
DK 621.395	Fernsprech-Übertragung, Sprache, Sprachwandler-Sprachübertragung.
DK 658	Datamaskiner — en elementær innføring, Arne Sølvberg NTH.
DK 347.7	Elforsyningskontrakten, G. Guttormsen.
DK 621.399	Introduction to the Mathematical Theory of Control Processes.
DK 621.3	Neues Bastelbuch für Radio und Elektronik, Heinz Richter.
DK 621.315	Elektronik in Selbstbau und Versuch, Heinz Richter.
DK 657	Kostnadskontroll, Edward C. D. Evans, Strömsbergs Bokförlag.
DK 657	Budget och Budgetkontroll, Edward C. D. Evans, Strömsbergs Bokförlag.

(Forts. fra side 25)

Denne realitet er begrunnet i at

1. den generelle forskning innen økonomi, sosiologi og psykologi sikter mer inn på å gi en bredere vitenskapelig belysning av markedsføringsfunksjonen.
2. samfunnets holdning til markedsføringen preges av mer aktiv stillingstagen og muligens mer kontroll, men samtidig større aksept for dens bidrag til produktiviteten.
3. utdannelsesmulighetene innen faget blir bedre.

Det er å håpe at stadig flere av ingeniørene fra de tekniske skoler søker å kvalifisere seg for slikt arbeid.

For ingeniører med den rette innstilling og egenskaper, er markedsføring en meget interessant og krevende oppgave. Det er vanligvis ikke noen 9—4 jobb, men den gir god anledning til å utfolde seg innen bedriftens forskjellige funksjoner.

(Forts. fra side 26)

Det har etter hvert vist seg at lørdag og søndag er blitt dårlige stevnedager særlig på grunn av at lørdagsfri nå er mer alminnelig.

Flombelysning av idrettsanlegg har derfor gitt arrangørene anledning til å avvike stevner og kamper på hverdagskveldene og ikke minst gitt de aktive idrettsutøvere langt bedre treningsmuligheter!

Ri.

For barna:

Syv fjelltopper herfra ligger en hytte

Det var en vinter for lenge siden at en gutt som var på vei til en tømmerkoie hvor far hans oppholdt seg, gikk seg vill. Lenge strevde og slet han seg fram i storskogen, men da det var snøstorm og ulendt terreng, øynet han hverken vei eller sti. Gammel karen var heller ikke gutten. Han hadde nettopp fylt femten år, men han var stor for alderen og en modig kar.

Nå hadde han gått på ski en hel dag uten å se noe til tømmerkoia, og han var helt fortvilet over at den gilde turen skulle ende slik. Men best som han går, får han se at skogen åpner seg. Foran ham lå en milelang slette, så det ut til. Han hadde ikke før satt skia på sletta, før han føk av gårde med durabelig fart. Ja, så fort gikk det at han bare med møyne greide å holde seg oppreist. Til slutt gikk det nesten mer i lufta enn på jorden. Han forsøkte å stritte imot, men forgyves.

Ja, slik bar det av sted innover denne eiendommelige snøsletta. Da farten omsider saktet, greide han å se seg litt omkring. Men overalt var det bare snø og atter snø.

Men nå gikk det ikke fortere enn at Olav, som han het, satte seg pladask ned. Han ble vár en underlig lysning. Til mer han så, til lysere ble det. Det blafret og lavet omtrent som en stor nying.

— Det må jeg kikke nærmere på, mente han. Han reiste seg opp og gikk mot lysningen. Da han nådde stedet, så han at det var et svært bål, og rundt ilden satt det tre rare karer med langt skjegg.

Olav ble rar med det samme, kan du skjønne, for de tre kallene var så gamle at stemmene deres lød som når vinden rusker i en gran.

— Hei, hei, der har vi deg, sa en av de tre. — Kom hit til varmen, for det ser ut som du fryser.

Olav gjorde så.

— Du kom akkurat tidsnok, fortsatte kallen. — Du skal ikke spørre, men bare høre etter hva jeg har å si deg. Syv fjelltopper herfra ligger det en grå hytte, og til den hytta skal du fare. Når du kommer til hytta, skal du huie utover dalen og gå inn og legge deg til å sove. Vil du dette love?

Ja, Olav lovte det, han. Så strøk hver av kallene over skia hans, og vips føk han av gårde over fjell og dal, og det varte ikke lenge før han var ved den omtalte hytta. Olav var litt redd og forfjamset, for alt gikk så fort og var så underlig at det mest tok pusten fra ham. Han huiet mot dalen, men fikk bare et ekko til svar.

Litt nifst var det å gå inn i den ensomme hytta, men han gjorde det likevel. Han hadde jo lovt de gamle karene det. Rundt om lå fjell på fjell, og fullt av snø var det overalt. Da han kom inn i hytta var det som i hytter flest. Han skyndte seg med å få litt varme på peisen. Da han hadde varmet rommet godt opp, gikk han bort på brisken og la seg.

Vinden rusket og rev i de gamle bordene, og Olav grøsset der han lå. Plutselig skvatt han til, for døren gikk opp. Inn kom en rev. Den satte seg bort til peisen og varmet seg ved glørne. Olav syntes dette var rart, naturligvis, og lå dørgende stille. Litt etter åpnet døren seg igjen, og en gråbein kom til syne. Den reiste seg på to og lukket døren pent igjen etter seg. Så satte den seg bort til reven, men ingen av de to dyrene lot til å merke at et menneske lå der. Ikke før hadde Olav fått gjemt seg under sengeklærne, før det tok i døren på ny, og denne gangen kom selve bamsen inn.

— Nå eter de meg vel levende, tenkte han og skalv som et løv der han lå. Han angret at han hadde gått til denne snodige hytta.

Plutselig brummet bjørnen. Den fikk øye på Olav. Gråbeinen viste fram et sultent gap, og reven flirte.

Gutten visste ikke sin arme råd, for hva kunne vel han gjøre mot en bjørn, en ulv og en rev. Han hadde ikke så mye som en slirekniv på seg engang!

— Jeg får godsnakke med dem og kaste til dem litt av nisten min, tenkte han.

Han slengte et kjøttstykke til bjørnen og ulven og en brødsalk til reven.

— Stakkars dyra mine, sa han så blid i målet som en lerce under vårhimmelen. — Stakkars dyra mine. Hadde jeg hatt mer mat, skulle dere fått. Og han våget seg til å klappe bjørnen. Plutselig falt bjørnehammen vekk, og en prins sto foran ham. Gutten holdt på å miste målet av forundring. Men prinsen fortalte at en ond trollmann hadde skapt dem om til å være gamle kaller om dagen og dyr om natta. Først når et menneske klappet dem, ble de seg selv igjen. Og så ba han Olav om å klappe ulven og reven også. Jo, det gjorde Olav mer enn gjerne.

— Vi har levd i dette snølandet i ti år, sa den eldste prinsen, — og sultet og lidt vondt bare for en ond trollmanns skyld. Men nå er vi fri, takket

(Forts. s. 34.)

Personalia

Vi gratulerer!

FØDSELSDAGER

75 år

19.12.68. Carl Syversen,
pensj. montør st.

70 år

27.11.68. Peder Pettersen
S/T, pensj. formann st.

1.12.68. Reidar Christof-
fersen, pensj. form. StV.

23.12.68. Oskar A. Løkke
S/T, pensj. sjåfør

60 år

2.11.68. Thorleif Holtan,
St.str. verksted

60 år

2.12.68. Bjørn Hanheide,
sekretær

16.12.68. Ole Fjellvik,
S./T. spesialarb. st.str.-
fabrikk

50 år

3.11.68. Willy Esrød,
ingeniør

9.11.68. Einar Malvik
S./T. fagarb. st.str.fabr.

9.11.68. Anker Aasen,
S./Skien, lagereksp.

Vi ønsker følgende nyansatte velkommen:

OSLO

Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
Morten Wigernæs	1/7 -68	Læregutt	Inst.
Leiv B. Hansen	8/8 -68	Maskiningeniør	56
Leif Myrlien	23/8 -68	Platearbeider	Verkst.
Odrun Pedersen	26/8 -68	Kontordame	Regnsk.
Unni Reiland	26/8 -68	Tegneassistent	59
Målfrid Rakvåg	28/8 -68	Kontordame	Regnsk.
Ivar Husby	1/9 -68	Ingeniør	40
Einar Høygaard	1/9 -68	Laboratorieingeniør	40
Knut Østerberg	2/9 -68	Læregutt	Verkst.
Per Andersen	3/9 -68	Læregutt	Svakstr.
Vidar Skofteby	3/9 -68	Læregutt	Svakstr.
Knut Viken	4/9 -68	Læregutt	Inst.
Peder Bjerring	9/9 -68	Læregutt	Inst.
Jens Erik Ombostad	9/9 -68	Læregutt	Lager
Peter Nicolaus	10/9 -68	Assistent	71
Øivind Bjerke	16/9 -68	Assistent	Merk. avd. S.33
Randi Solhjelm	23/9 -68	Kontordame	Regnsk.

Anne Berit Eldor	25/9 -68	Kontordame	80
Bjarne Øvestad	1/10 -68	Regnskapssekretær	Regnsk.
Knut B. Skrimstad	1/10 -68	Markedsanalytiker	71
May Britt Granli	1/10 -68	Tegneassistent	59
Vigdis Lilleheil	7/10 -68	Kontordame	Regnsk.

TRONDHEIM

<i>Navn</i>	<i>Ansatt</i>	<i>Stilling</i>	<i>Avdeling</i>
Karl Andersen	19/8 -68	Ingeniør	Anl.konstr.avd.
Geir Blaasmo	21/9 -68	Prakt.	Fabrikker
Toril Evjen	5/8 -68	Tegneass.	Anl.konstr.avd.
Ole J. Gunnensen	14/10 -68	Læregutt	Inst.avd.
Tor Guttormsen	7/10 -68	Læregutt	Sv.str.avd.
Ulf Gutormsen	2/9 -68	Mekaniker	St.str.fabr.
Gerd Hansen	30/9 -68	Kontordame	Lagerkontor
Bjørn Herjuan	9/9 -68	Læregutt	Inst.avd.
Oddmund Kjerstad	7/8 -68	Montør	Inst.avd.
Per Helge Langseth	18/9 -68	Læregutt	Inst.avd.
Nils M. Lefstad	9/9 -68	Prakt.	Inst.avd.
Randi Johansen	29/7 -68	Punchedame	Merk.avd.
Anita Johansson	2/9 -68	Hjelpearb.	Elv.fabr.
Odd Harald Magne	1/10 -68	Siv.ing.	Anl.konstr.avd.
Borgny Moen	1/10 -68	Punchedame	Merk.avd.
Liv Oddny Mære	26/8 -68	Arkivar	Anl.konstr.avd.
Asbjørn Nordtømme	11/9 -68	Hjelpearb.	Elv.fabr.
Bjørn Refsnes	5/8 -68	Prakt.	Kontor/fabrikker
Borgny Skjelstad	2/9 -68	Vikar	Merk.avd.
Liv Sletbak	2/9 -68	Hjelpearb.	Elv.fabr.
Nils Slupphaug	15/7 -68	Ingeniør	Anl.konstr.avd.
Gunnbjørg Smedseng	30/9 -68	Kontordame	Lager kontor
Greta Solie	4/9 -68	Stenograf	Merk.avd.
John Stenberg	26/8 -68	Prakt.	Inst.avd.
Helge Sørgård	9/9 -68	Hjelpearb.	Elv.fabr.
Karen Togstad	1/10 -68	Kontordame	Kontor fabr.
Dankert Tøssebro	19/8 -68	Læregutt	Inst.avd.
Ola Vollan	15/7 -68	Prakt.	Inst.avd.
Randi Wennes	19/8 -68	Tegneass.	Anl.konstr.avd.

(Forts. fra s. 32.)

være at du var så modig og torde ligge i denne en-somme hytta. Hvis du tar litt aske fra peisen der og smører skia dine med, vil du være heime før du vet ord av det. Og siden skal både du og foreldrene dine bo på slottet hos oss. Vi vet hvor du bor,

og den første dagen vårsolen har brånet vekk snøen på tunet ditt, kommer vi og henter dere.

Og så fór Olav hjem og fortalte alt sammen, og slik som den eldste prinsen hadde sagt, slik ble det.

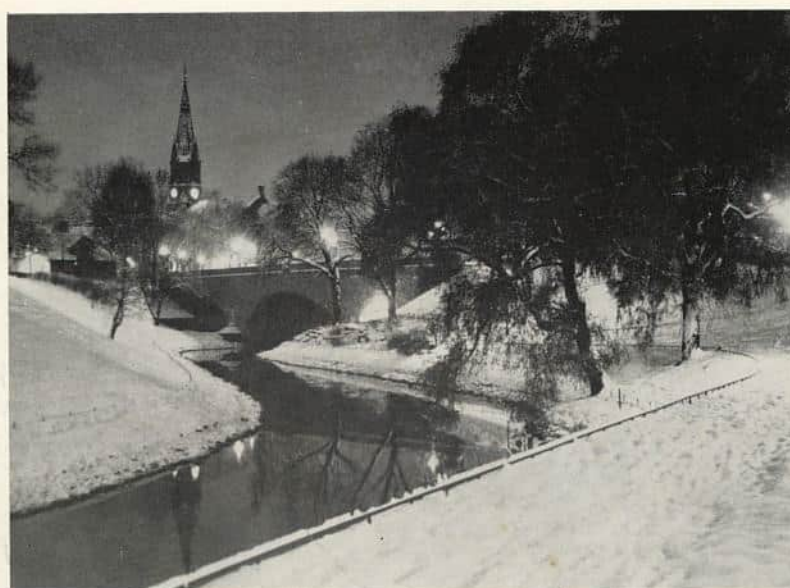
ek.

Stoff til neste nummer av avisen må sendes redaktøren innen 25. januar 1969.

Manuskripter må være maskinskrevet.

Spis nå ikke for meget i julen!

(Foto: Henriksen & Steen.)

Julestemning ved Akerselven, Oslo.

Uten kildeangivelse er ettertrykk av avisens artikler forbudt.